

Bendrosios kompetencijos teismų praktikos apibendrinimas

Ryga, 2020

Turinio rodyklė

Vartojamos sąvokos	3
1. ĮVADAS	5
2. PAMATINIAI SPRENDIMAI IR JŲ ESMINIAI ELEMENTAI.....	6
2.1. Pamatinis sprendimas 2008/909 ir esminiai jo elementai.....	7
2.2. Pamatinis sprendimas 2008/947 ir esminiai jo elementai.....	8
3. PAMATINIO SPRENDIMO 2008/909 ĮGYVENDINIMAS ŠALIŲ PARTNERIŲ NACIONALINIUOSE TEISĖS AKTUOSE.....	9
4. PAMATINIO SPRENDIMO 2008/947 ĮGYVENDINIMAS ŠALIŲ PARTNERIŲ NACIONALINIUOSE TEISĖS AKTUOSE	13
5. VEIKLOS, KURIĄ TURI ATLIKTI SPRENDIMĄ PRIĖMUSI IR SPRENDIMĄ VYKDANTI VALSTYBĖ PAGAL PAMATINĮ SPRENDIMĄ 2008/909 IR NACIONALINIUS TEISĖS AKTUS, PRAKTINIO PRITAIKYMO PROBLEMATIKOS, SPRENDIMŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS NUORODOS	17
5.1. Latvija.....	17
5.1.1. Kazusai, susiję su Pamatiniu sprendimu 2008/909	25
5.1.2. Informacinio pobūdžio paaiškinimas dėl saugumo priemonės taikymo...	27
5.2. Lietuva.....	29
5.3. Kroatija	33
6. VEIKLOS, KURIĄ TURI ATLIKTI SPRENDIMĄ PRIĖMUSI IR SPRENDIMĄ VYKDANTI VALSTYBĖ PAGAL PAMATINĮ SPRENDIMĄ 2008/947 IR NACIONALINIUS TEISĖS AKTUS, PRAKTINIO PRITAIKYMO PROBLEMATIKOS, SPRENDIMŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS NUORODOS	39
6.1. Latvija.....	39
ES teismų praktika, susijusi su Pamatiniu sprendimu 2008/947	46
6.2. Lietuva.....	47
6.3. Kroatija	52
7. PAMATINIŲ SPRENDIMŲ IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ TAIKYMO PROCESO PROBLEMATIKA IR SPRENDIMAI	55
8. APIBENDRINIMO PRIEDAI	59
8.1. Schematiškas veiklos, kurią reikia vykdyti sprendimą priėmusiai ir sprendimą vykdančiai valstybei pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir BPK, pavaizdavimas	59
8.2. Schematiškas veiklos, kurią reikia vykdyti sprendimą priėmusiai ir sprendimą vykdančiai valstybei pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir BPK, pavaizdavimas	62
8.3. Statistiniai Latvijos, Lietuvos ir Kroatijos duomenys, susiję su Pamatiniais sprendimais, apie gautus, nusiųstus ir įvykdytus prašymus dėl baudmės vykdymo 2018 ir 2019 metais	64
8.4. Informacija apie dažniausiai nurodytas prašymų dėl baudmės vykdymo nepatenkinimo priežastis Latvijoje, Lietuvoje ir Kroatijoje	67

Vartojamos sąvokos

Toliau nurodyti sutrumpinimai ir sąvokos, vartojami Apibendrinime. Jei čia nepaaiškinama kuri nors sąvoka, ji vartojama Pamatinių sprendimų ar nacionalinių teisės aktų reikšme:

Aktas	Kroatijos Respublikos Aktas dėl teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose su ES šalimis narėmis
Apibendrinimas	Bendrosios kompetencijos teismų praktikos apibendrinimas apie dviejų Europos Tarybos pamatinių sprendimų – 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje ir 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą – naudojimą Europos Komisijos finansavimo projekto „Teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose vystymas“ šalyse partnerėse, Latvijoje, Lietuvoje, Kroatijoje
darbo grupė	Latvijos Respublikos Nacionalinės teismų administracijos sukurta darbo grupė, kurios susirinkimuose ir darbe dalyvauja atstovai iš: - Latvijos Respublikos teisingumo ministerijos, Nacionalinės teismų administracijos ir teismų; - Lietuvos Respublikos Nacionalinės teismų administracijos; - Kroatijos Respublikos teisingumo ministerijos
ES	Europos Sąjunga
Kroatija	Kroatijos Respublika
Sprendimą vykdanči valstybė	ES šalis narė, kuriai persiūstas sprendimas, kad būtų pripažintas ir vykdomas
specialiosios formos pažymėjimas	taip pat patvirtinantis dokumentas, sertifikatas, specialiosios formos sertifikatas
BK	Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas
BPK	Latvijos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas
Latvija	Latvijos Respublika
Lietuva	Lietuvos Respublika
Įstatymas	Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Europos Sąjungos teismų sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo
Pamatiniai sprendimai	- Tarybos pamatinis sprendimas 2008/909/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje; - Tarybos pamatinis sprendimas 2008/947/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą
Pamatinis sprendimas 2008/909	Tarybos pamatinis sprendimas 2008/909/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias

	priemonės, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje Sąjungoje
Pamatinis sprendimas 2008/947	Tarybos pamatinis sprendimas 2008/947/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą
Šalys partnerės	Latvija, Lietuva, Kroatija
sprendimą priėmusi valstybė	ES šalis narė, kurioje priimtas sprendimas
TM	Latvijos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo departamentas

1. ĮVADAS

Šis Apibendrinimas parengtas, siekiant apibendrinti informaciją apie šių tarpusavio pripažinimo įrankių įgyvendinimą nacionaliniuose teisės aktuose ir jų praktinį pritaikymą Šalyse partnerėse:

- Tarybos pamatinis sprendimas 2008/909/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje Sąjungoje
- Tarybos pamatinis sprendimas 2008/947/TVR (2008 m. lapkričio 27 d.) dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą.

Apibendrinimo tikslas yra skatinti teisminių institucijų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir padėti efektyviai ir suderintai pritaikyti Europos Sąjungos tarpusavio pripažinimo instrumentus. Kitas Apibendrinimo tikslas yra paruošti bendrosios kompetencijos teismų praktikos prieigą, vykdant bausmę, kurią skiria tiek Latvijos teismų, tiek kitų ES šalių narių teismų įstaigos, ir skatinti tarpusavio bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose.

Apibendrinimas paruoštas darbo grupėje, atsižvelgiant į darbo grupės narių nuomones, tarptautinių ir nacionalinių norminių aktų reikalavimus, apibrėžtus darbo grupėje, ir tarptautinę patirtį, įgytą dalyvaujant patirties mainų vizituose Šalyse partnerėse, taip pat tiriant Latvijos teismų praktiką. Šalių partnerių institucijų atstovai ruošiant Apibendrinimą į darbo grupės susirinkimus ir darbą įtraukiami pagal poreikį, naudojantis IT komunikacijos įrankiais, pavyzdžiui, elektroniniu paštu, vaizdo konferencijomis.

Apibendrinimas paruoštas su tikslu suteikti paramą Šalių partnerių institucijų teisėjams, teisėjų padėjėjams, centrinių įstaigų darbuotojams, pareigūnams ir kitiems teisinių profesijų atstovams, kurie kasdienėje veikloje susiję su Pamatinių sprendimų, įgyvendintų nacionaliniuose teisės aktuose, taikymu. Atitinkamai Apibendrinimas jo adresatams tarnaus kaip praktinio pobūdžio medžiaga, suteikianti tiek informacinę, tiek praktinę paramą kasdienėje veikloje, taikant Pamatinius sprendimus, ir kuri skatins gerosios praktikos kūrimąsi ryšium su baudžiamuoju teisiniu bendradarbiavimu tarp ES šalių narių.

Apibendrinimas padalytas į aštuonis skyrius, kurie padalyti į poskyrius. Po Apibendrinimo įvado, Apibendrinimo antrame skyriuje paaiškinti Pamatiniai sprendimai ir esminiai jų elementai. Trečiame ir ketvirtame Apibendrinimo skyriuose pateikta informacija apie Pamatinių sprendimų įgyvendinimą nacionaliniuose teisės aktuose, atliktas palyginimas, išskiriant skirtumus tarp to, kaip Šalyse partnerėse buvo įgyvendinti ir yra taikomi Pamatiniai sprendimai. Penktame ir šeštame Apibendrinimo skyriuose pateiktas vykdomų veiklų aprašas, kas darytina sprendimą priėmusiai ir sprendimą vykdančiajai valstybei pagal Šalių partnerių nacionalinius teisių aktus ir Pamatinius sprendimus, nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*). Septintajame skyriuje nurodyta problematika, pastebima Pamatinių sprendimų ir Šalių partnerių nacionalinių teisių aktų pritaikymo procese apskritai, ir netaikoma konkrečiai veiklai. Aštuntame Apibendrinimo skyriuje apibendrinti priedai.

Apibendrinimą paruošė SIA „ERNST & YOUNG BALTIC“, dalyvaujant ekspertei Jūlijai Muraru-Kliučica (*Jūlija Muraru-Kļučica*) ir konsultuojantis su darbo grupės institucijų atstovais.

2. PAMATINIAI SPRENDIMAI IR JŲ ESMINIAI ELEMENTAI

Kadangi Europos Sąjungoje padidėjo laisvo asmenų judėjimo per ES šalių narių sienas galimybės, padidėjo tiek Latvijos piliečių įvykdytų nusikaltimų skaičius kitose ES šalyse narėse, tiek ir kitų ES šalių narių piliečių įvykdytų nusikaltimų skaičius Latvijoje. Siekiant mažinti to įtaką, Europos Sąjungoje paruošti Pamatiniai sprendimai su tikslu skatinti nuteistojo asmens socialinę reabilitaciją ir ES šalių narių bendradarbiavimą baudžiamosios teisės srityje apskritai.

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos 34 straipsnio 2 punkto b) papunktį pamatiniai sprendimai pirmiausia yra susiję su ES šalimis narėmis ryšium su pasiekiamu rezultatu, bet leidžia šių valstybių įstaigoms pasirinkti jo įgyvendinimo formą ir metodus, ir, antra, jie neturi tiesioginio poveikio.

Nors pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos 34 straipsnio 2 punkto b) papunktį pamatiniai sprendimai negali turėti tiesioginio poveikio, jų pobūdis vis dėlto reiškia, kad valstybinės įstaigos, ypač valstybiniai teismai, privalo interpretuoti valstybinę teisę pagal ES teises, leidžiančias valstybiniams teismams, įgyvendinamiems savo kompetenciją, užtikrinti visišką ES teisių efektyvumą, nagrinėjant jiems pateiktas bylas. Taikant valstybinę teisę, valstybinis teismas, kuris ją turi interpretuoti, išipareigoja atlikti šią interpretaciją kaip įmanoma, atsižvelgdamas į pamatinio sprendimo tekstą ir tikslą tam, kad pasiektų pamatiniame sprendime numatytą rezultatą¹.

Šis principas, kad valstybinė teisė turi būti interpretuojama atitinkamai, turi aiškias ribas. Taigi valstybinio teismo išipareigojimą – interpretuojant ir taikant atitinkamas valstybinės teisės normas atsižvelgti į pamatinio sprendimo turinį – riboja bendrieji teisių principai, ypač teisinio saugumo principas ir principas, kad paskelbti įstatymai galioja į ateitį ir neturi grįžamosios galios. Šie principai ypač neleidžia, kad minėtasis išipareigojimas, remiantis pamatiniu sprendimu ir nepriklausomai nuo įstatymo, priimto jam įgyvendinti, galėtų leisti nustatyti ar sustiprinti tų asmenų, kurie savo veiksmais nusižengia šioms teisių normoms, baudžiamąją atsakomybę².

ES teises reikia interpretuoti taip, kad valstybinis teismas turi atsižvelgti į visas valstybinės teisės normas ir jas interpretuoti, kiek įmanoma atitinkant pamatinius sprendimus tam, kad būtų pasiektas juose numatytas rezultatas, esant poreikiui savo iniciatyva palikdamas, pavyzdžiui, netaikytą valstybinės paskutinės instancijos teismo atliktą interpretaciją, kol ši interpretacija nesutampa su ES teisėmis³.

Atsižvelgiant į tai, kas minėta anksčiau, Europos Sąjungoje paruoštas specialus teisinis reglamentas – Pamatiniai sprendimai, kuriuose numatyti ES šalių narių siekiami rezultatai, susiję su tarpusavio pripažinimo principo taikymu, bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir sprendimais, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės arba su laisvės atėmimu susijusios priemonės tam, kad jos būtų įvykdytos Europos Sąjungoje, ir tokiais sprendimais bei probacijos nutarimais, kurie numatyti probacijos priemonėms ir alternatyvioms sankcijoms stebėti. Požiūris į minėtųjų Pamatinių sprendimų turinį ir esminius jų elementus pateiktas kituose skyriuose.

¹ Žr. Teismo (didžiosios kolegijos) 2016 m. lapkričio 8 d. sprendimą byloje *Ognyanov* C-554/14, 56, 58, 59 punktas ir minėtoji judikatūra.

² Žr. Teismo 2017 m. birželio 29 d. sprendimą byloje *Popławski*, C-579/15, 32, 33 punktas ir minėtoje judikatūroje.

³ Žr. Teismo (didžiosios kolegijos) 2016 m. lapkričio 8 d. sprendimą byloje *Ognyanov* C-554/14, 71 punktas.

2.1. Pamatinis sprendimas 2008/909 ir esminiai jo elementai

Vis dažniau ES šalyse narėse nuteisiami ES šalių narių piliečiai, priteisiant laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusias priemones. Siekiant skatinti nuteistojo asmens socialinės rehabilitacijos galimybes, priimtas Pamatinis sprendimas 2008/909, kurio tikslas yra parengti sąlygas, pagal kurias ES šalis narė turi pripažinti sprendimus ir vykdyti bausmę tam, kad būtų pagerinta nuteistojo asmens socialinė rehabilitacija (Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 1 punktas), suteikiant galimybę nuteistajam užsienio šalies piliečiui vykdyti bausmę kitoje ES šalyje narėje. Pamatiniam sprendime 2008/909 yra numatyti ES šalių narių pasiekiami rezultatai tam, kad būtų sukurta sistema kitoje ES šalyje narėje nuteistą asmenį nusiųsti bausmę atlikti atgal į ES šalį narę, kuriai jis priklauso ir kurioje gyvena arba į kitą ES šalį narę, su kuria nuteistasis turi ryšių.

Pamatiniam sprendime 2008/909 numatyta kaip ES šalys narės turėtų tarpusavyje bendradarbiauti priimdamos sprendimą, padedantį nuteistojo asmens socialinei rehabilitacijai, vykdydamos kitos ES šalies narės priteistą su laisvės atėmimu susijusią bausmę, perduodant nuteistąjį asmenį ir kt. sąlygas. ES šalys narės bendradarbiaudamos turi remtis tarpusavio pasitikėjimu kitų ES šalių narių teisės sistemomis (Pamatinio sprendimo 2008/909 5 apsvartymas). Praktikoje tai reiškia, kad ES šalis narė pasitiki kitos ES šalies narės sprendimu baudžiamojoje byloje ir jį pripažįsta. Bendradarbiavimas įgyvendinamas sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingose įstaigose pagal jų teisės aktus (Pamatinio sprendimo 2008/909 2 straipsnio 1 punktas). Informacija apie ES šalių narių numatytas kompetingas įstaigas prieinama čia: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>.

Pamatiniam sprendime 2008/909 numatyto bendradarbiavimo pagrindas yra reguliari tarpusavio komunikacija / konsultavimasis tarp sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančiosios valstybės numatytų kompetentingų įstaigų įvairiuose proceso etapuose. Pamatiniam sprendime 2008/909 numatyti tiek atvejai, kai ES šalis narėms būtina tarpusavyje konsultuotis, tiek ir bendroji sąlyga, kad tarp ES šalių narių turi vykti reguliari komunikacija bet kokiomis raštu registruojamomis priemonėmis, pavyzdžiui, naudojantis elektroniniu paštu ir faksu (Pamatinio sprendimo 2008/909 18 apsvartymas).

Pamatiniam sprendime 2008/909 numatyta, kaip ES šalys narės turėtų organizuoti sprendimo ir patvirtinančio dokumento nusiuntimą, taip pat tvarka, kuria turėtų vykti sprendimo pripažinimas ir bausmės vykdymas. Pamatinis sprendimas 2008/909 taikomas bet kokiai laisvės atėmimo bausmei ar su laisvės atėmimu susijusia priemone, kuri, remiantis baudžiamuoju procesu, yra priteista numatytam ar nenumatytam laikui už nusikalstamos veikos įvykdymą (Pamatinio sprendimo 2008/909 1 straipsnio b) papunktis). Pamatinis sprendimas 2008/909 taikomas, jei nuteistasis asmuo yra sprendimą priėmusioje ar sprendimą vykdančioje valstybėje (Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 2 punktas).

Pamatinis sprendimas 2008/909 taikomas laisvės atėmimo bausmei ar su laisvės atėmimu susijusiai priemonei tarpusavio pripažinimu ir vykdymu, tačiau reikalingos papildomos bendros sąlygos, ypač tais atvejais, kai su laisvės atėmimu nesusijusios bausmės, susijusios su probacijos priemonių ar alternatyvių sankcijų stebėjimu, priteistos asmenims, neturintiems teisėtos ir nuolatinės gyvenamosios vietos sprendimą priėmusioje valstybėje (Pamatinio sprendimo 2008/947 3 apsvartymas). Todėl, atsižvelgiant į tai, kas minėta anksčiau, paruoštas Pamatinis sprendimas 2008/947 dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo tokiems sprendimams ir probacijos nutarimams, kurie skirti probacijos priemonėms ir alternatyvioms sankcijoms stebėti.

2.2. Pamatinis sprendimas 2008/947 ir esminiai jo elementai

Pamatinis sprendimas 2008/947 buvo paruoštas, siekiant užtikrinti galimybę asmeniui, nuteistam kitoje ES šalyje narėje, įvykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę ES šalyje narėje, skatinančioje asmens galimybes reintegrotis visuomenėje.

Pamatinio sprendimo 2008/947 tikslas yra palengvinti nuteistųjų asmenų socialinę reabilitaciją, gerinant aukų ir visos visuomenės apsaugą, ir palengvinti probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų tokiems įstatymams nusižengusiems asmenims, kurie negyvena sprendimą priėmusioje valstybėje (Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 1 punktas). Priteistos bausmės, numatytos bausmės atidėjimo lygtinai, alternatyvių sankcijų ir nutarimų dėl numatyto išlaisvinimo tarpusavio pripažinimo ir stebėjimo sprendimą vykdančioje valstybėje tikslas yra skatinti galimybę nuteistajam asmeniui reintegrotis visuomenėje, leidžiant jam išsaugoti šeiminius, kalbinius, kultūrinius ir kitus ryšius, taip pat gerinti probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų laikymosi stebėjimą, siekiant pašalinti recidyvą, taip tinkamai atsižvelgiant į nukentėjusiųjų ir visos visuomenės apsaugą (Pamatinio sprendimo 2008/947 8 apsvartymas).

Tam, kad būtų pasiekti anksčiau minėti tikslai, Pamatiniame sprendime 2008/947 numatytos pagrindinės sąlygos, kurias vykdanči ES šalis narė, kurioje atitinkamas asmuo nuteistas, gali sprendimą ir, atitinkamu atveju, probacijos nutarimą siųsti ES šaliai narei, kur nuteistasis teisėtai ir nuolat gyvena, siekiant, kad ES šalis narė sprendimą priimtų, taip pat stebėtų į jį įtrauktas probacijos priemones ar alternatyvias sankcijas (Pamatinio sprendimo 2008/947 12 apsvartymas). Be to, Pamatiniame sprendime 2008/947 numatyta, kaip kitoje nei atitinkamas asmuo buvo nuteistas ES šalyje narėje turi būti pripažintas sprendimas ir, atitinkamu atveju, probacijos nutarimas, kaip reikėtų stebėti probacijos priemones, taikomas remiantis sprendimu, ar šiame sprendime numatytas alternatyvias sankcijas bei kaip priimti visus likusius nutarimus ryšium su minėto sprendimo vykdymu (Pamatinio sprendimo 2008/947 13 straipsnio punktas).

Pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 2 punktą šis pamatinis sprendimas taikomas tik sprendimams ir, atitinkamu atveju, probacijos nutarimams pripažinti, siekiant perduoti atsakomybę dėl probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų stebėjimo bei visiems kitiems nutarimams, susijusiems su tuo, kas minėta ir numatyta šiame pamatiniame sprendime.

Atitinkamai kiekviena ES šalis narė yra numachiusi, kuri įstaiga ar įstaigos atitinkamos ES šalių narių teisės aktus yra kompetentingos veikti pagal šį pamatinį sprendimą tuo atveju, kai ji yra sprendimą priėmusi ar sprendimą vykdanči valstybė (Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 1 punktas). Be to, Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 2 punkte nurodyta, kad ES šalis narė gali paskirti įstaigas, kurios nėra teismų įstaigos, kaip įstaigas, kompetentingas priimti nutarimus ryšium su šiuo pamatiniu sprendimu, jei tik šios įstaigos pagal savo valstybinius teisės aktus ir procedūras yra kompetentingos priimti panašaus pobūdžio nutarimus. Informacija apie ES šalių narių numatytas kompetentingas įstaigas prieinama čia: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=37>.

Atsižvelgiant į tarpusavio pripažinimo principą, kuriuo paremtas Pamatinis sprendimas 2008/947, sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė turėtų stengtis, kad jų kompetentingos įstaigos, taikydamos šį pamatinį sprendimą, turėtų tiesioginį kontaktą (Pamatinio sprendimo 2008/947 20 apsvartymas). Jei ir kai tik tai reikalinga, kompetentingos sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančiosios valstybės įstaigos gali tarpusavyje konsultuotis su tikslu teisingai ir efektyviai pritaikyti Pamatinį sprendimą 2008/947 (Pamatinio sprendimo 2008/947 15 straipsnis).

3. PAMATINIO SPRENDIMO 2008/909 ĮGYVENDINIMAS ŠALIŲ PARTNERIŲ NACIONALINIUOSE TEISĖS AKTUOSE

2008 m. lapkričio 27 d. Pamatinis sprendimas 2008/909 įsigaliojo 2008 m. gruodžio 5 d. Pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 29 straipsnio 1 punktą ES šalys narės turėjo taikyti reikiamas priemones tam, kad iki 2011 m. gruodžio 5 d. įvykdytų Pamatinio sprendimo 2008/909 reikalavimus. Kaip minėta anksčiau, Pamatinis sprendimas 2008/909 numato ES šalių narių siekiamus rezultatus, tačiau ES šalys narės gali rinktis įgyvendinimo formą ir metodus, kaip pasiekti Pamatiniame sprendime 2008/909 numatytus rezultatus.

Atitinkamai Latvijoje Pamatinis sprendimas 2008/909 įgyvendintas Latvijos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK) su 2012 m. gegužės 24 d. pakeitimais, įsigaliojusiais 2012 m. liepos 1 d. Pamatinis sprendimas 2008/909 įgyvendintas BPK atsižvelgiant į struktūrą, kokia yra sudaryta BPK C dalis „Tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamosios teisės srityje“, t. y., Pamatiniai sprendimai įgyvendinti papildant BPK reglamentu tam tikro pobūdžio bausmių atveju⁴. BPK C dalies „Tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamosios teisės srityje“ 16 skyriuje numatyta tvarka užsienio valstybės (įskaitant kitas ES šalis nares) sprendimams pripažinti ir bausmėms vykdyti, 17 skyriuje numatyta tvarka Latvijoje priteistai bausmei vykdyti užsienio valstybėje (įskaitant kitas ES šalis nares). Kiekvienas minėtas skyrius prasideda skirsniu (t. y., 69 skirsnis „Bendrosios taisyklės užsienio valstybėje priteistai bausmei vykdyti Latvijoje“ ir 77 skirsnis „Bendrosios taisyklės, susijusios su Latvijoje priteistos bausmės vykdymu užsienio valstybėje“), numatančiu bendrąsias ES šalių narių bendradarbiavimo taisykles ir pagrindinius principus. Pamatinio sprendimo 2008/909 taisyklės dėl kitoje ES šalyje narėje priimto nutarimo vykdymo Latvijoje įgyvendintos BPK 71 skirsnyje „Europos Sąjungos šalyje narėje priimto nutarimo, kuriuo priteista laisvės atėmimo bausmė, vykdymas Latvijoje“. Pamatinio sprendimo 2008/909 taisyklės dėl Latvijoje priteistos bausmės vykdymo ES šalyje narėje įgyvendintos BPK 79 skirsnyje „Latvijoje priteistos laisvės atėmimo bausmės vykdymas Europos Sąjungos šalyje narėje“. Atsižvelgiant į tai, kas minėta anksčiau, tuo atveju, jei kitoje Europos Sąjungos šalyje narėje priimtą nutarimą, kuriuo priteista laisvės atėmimo bausmė, būtina vykdyti Latvijoje, taikytinos BPK 69 ir 71 skirsniuose esančios teisės normos. Tuo atveju, jei Latvijoje priteistą laisvės atėmimo bausmę būtina vykdyti kitoje Europos Sąjungos šalyje narėje, taikytinos BPK 77 ir 79 skirsniuose esančios teisės normos.

Skirtingai nei anksčiau nurodytas Pamatinio sprendimo 2008/909 įgyvendinimas Latvijoje, tiek Kroatijoje, tiek Lietuvoje Pamatinis sprendimas 2008/909 įgyvendintas specialiu įstatymu. Kroatijoje Pamatinis sprendimas 2008/909, kaip ir kiti ES instrumentai dėl teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, įgyvendintas „Akte dėl teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose su ES šalimis narėmis“, įsigaliojusiam 2013 m. liepos 1 d., kai Kroatija tapo ES šalimi nare. Lietuvoje Pamatinis sprendimas 2008/909 įgyvendintas „Įstatyme dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“, įsigaliojusiam 2015 m. balandžio 1 d., taip pat įvykdyti kiti pakeitimai Lietuvos Baudžiamojo proceso kodekse, Baudžiamajame kodekse ir Bausmių vykdymo kodekse.

⁴ 2012 m. gegužės 24 d. Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimų anotacija. Prieinama: <http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/B93B84F9E908A647C225793D004D1F90?OpenDocument>. Tikrinta: 2020-07-01.

Šalių partnerių deklaracijos

Pamatiniam sprendime 2008/909 numatyti ne tik ES šalių narių siekiami rezultatai, bet ir konkretūs atvejai, kada ES šalys narės gali rinktis, pavyzdžiui, taikyti ar netaikyti kurią nors Pamatinio sprendimo 2008/909 taisyklę, pateikiant Tarybos generaliniam sekretoriatui atitinkamą deklaraciją.

Kompetentingos įstaigos

Pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 2 straipsnio 1 punktą kiekviena ES šalis narė, būdama sprendimą priėmusi ar sprendimą vykdanči valstybė, informuoja Tarybos generalinį sekretoriatą apie tai, kuri įstaiga ar įstaigos, vadovaujantis jos teisės aktais, yra kompetentingos pagal Pamatinį sprendimą 2008/909.

Latvijoje kaip kompetentinga įstaiga Pamatinio sprendimo 2008/909 suvokimu numatytas apylinkės (miesto) teismas, o centrinės įstaigos funkcijas vykdo Latvijos Respublikos teisingumo ministerija⁵, esanti kaip tarpininkas tarp sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančios valstybių, ir suteikianti paramą kompetentingoms įstaigoms bendradarbiavimo klausimais.

Lietuvoje, kaip sprendimą vykdančioje valstybėje, kompetentingos įstaigos, pripažįstančios kitų ES šalių narių kompetentingų įstaigų siūstus sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės, yra apylinkių teismai. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija yra įstaiga, gaunanti kitų ES šalių narių kompetentingų įstaigų siūstus sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės, ir perduodanti atitinkamoms kompetentingoms įstaigoms – apylinkių teismams. Tais atvejais, kai Lietuva yra sprendimą priėmusi valstybė, apylinkių teismai yra tos kompetentingos įstaigos, kitai ES šaliai narei siunčiančios sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės⁶, be Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos tarpininkavimo.

Kroatija pranešime apie kompetentingas įstaigas nurodo, kad įstaiga, kompetentinga gauti, pripažinti ir vykdyti baudžiamųjų bylų sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, yra apygardos teismas (apygardos teismas pagal vietą, kur nuteistasis nuolat ar laikinai gyvena, taip pat (kaip alternatyva) pagal nuteistojo asmens šeimos nuolatinę ar laikiną gyvenamąją vietą (Akto 5 straipsnio 1 paragrafo 5 punktas)). Tuo atveju, kai Kroatija yra sprendimą priėmusi valstybė, baudžiamųjų bylų sprendimai, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, priimami pagal Kroatijos valstybinius įstatymus kompetentingi teismai⁷.

Abipusis baudžiamumas

Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 4 punkte numatyta, kad kiekviena ES šalis narė, priimdama Pamatinį sprendimą 2008/909 ar vėliau, su deklaracija, kurią pateikia Tarybos generaliniam sekretoriatui, gali pranešti, kad netaikys Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 punkto. Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 punkte išdėstyti nusižengimai, kurie, netikrinant jų abipusio baudžiamumo, yra pagrindas pripažinti sprendimą ir vykdyti priteistą bausmę, jei pagal sprendimą priėmusios valstybės teisės aktus jie

⁵ Competent authorities and languages on Transfer of prisoners, Probation Decisions and Supervision Measures by Latvia. Prienama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?id=1173>. Tikrinta: 2020-07-01.

⁶ Notification of the transposition of Framework Decisions 2008/909/JHA, 2008/947/JHA and 2009/829/JHA by Lithuania. Prienama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?id=1532>. Tikrinta: 2020-07-01.

⁷ Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Prienama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?id=1386>. Tikrinta: 2020-07-01.

baudžiami bausme ar priemone, apimančia laisvės atėmimą maksimaliai trejiems metams, tokiu būdu, koku tai apibrėžta sprendimą priėmusios valstybės teisės aktuose.

Ryšium su Šalių partnerių pateiktomis deklaracijomis, Latvija nepateikė deklaracijos, kad Latvija netaikys Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 punkto, tačiau tiek Lietuva, tiek Kroatija pateikė deklaracijas, pranešdamos, kad tiek Lietuvos, tiek Kroatijos kompetentingos įstaigos netaikys Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 punkto⁸. Kroatija deklaracijoje papildomai nurodė, kad kompetentingas teismas pripažins baudžiamųjų bylų sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, pagal aktus, apimančius nusikalstamos veikos esminius požymius, remiantis Kroatijos valstybiniais teisės aktais, nepriklausomai nuo gautame sprendime išdėstyto nusikalstamos veikos aprašo ar klasifikacijos⁹.

Kalba

Pamatinio sprendimo 2008/909 23 straipsnio 1 punkte numatyta, kad Pamatinio sprendimo priėmimo metu ar vėliau kiekviena ES šalis narė deklaracijoje, kurią deponuoja Tarybos generaliniame sekretoriате, gali numatyti, kad ji priims vertimą į vieną ar keletą kitų Europos Sąjungos įstaigų oficialių kalbų.

Ryšium su dokumentuose vartojamomis kalbomis Šalys partnerės deklaracijose pranešė, kad:

- Latvija priima dokumentus, išverstus į latvių kalbą¹⁰;
- Lietuva sprendimus, kuriais priteistos laisvės atėmimo bausmės ir kuriuos priėmė kita ES šalis narė, pripažins tik tada, jei patvirtinantis dokumentas bus išverstas į lietuvių kalbą¹¹;
- Kompetentinga Kroatijos teismo įstaiga vykdys užsienio valstybės nutarimą, jei minėtasis nutarimas ir visi patvirtinantys dokumentai bus išversti į kroatų kalbą. Skubiais atvejais abipusiškumo principo (*condition of reciprocity*) pagrindu bus priimtas vertimas į anglų kalbą¹². Pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 23 straipsnio 3 punktą kompetentingi Kroatijos teismai nereikalauja nutarimo vertimo į kroatų kalbą, išskyrus atvejus, kai patvirtinančio dokumento turinys nėra pakankamas spręsti apie bausmės vykdymą. Be to, jei nuteistasis asmuo nedalyvavo teismo posėdyje, kai bus priteista laisvės atėmimo bausmė, ir sprendimas nuteistajam nepateiktas, kompetentingas Kroatijos teismas sprendimą priėmusios valstybės pareikalauja nutarimo vertimo į kroatų kalbą.

Aktualus Pamatinio sprendimo 2008/909 įgyvendinimo statuso ir pateiktų deklaracijų apibendrinimas prieinamas čia: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat/EN/36.

⁸ Implementation of the Council Framework Decision 2008/909/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments in criminal matters imposing custodial sentences or measures involving deprivation of liberty for the purpose of their enforcement in the European Union - Information about the state of implementation. Prieinama: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/CS/ImplementationCSNov16.PDF. Tikrinta: 2020-07-01.

⁹ Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1386>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁰ Competent authorities and languages on Transfer of prisoners, Probation Decisions and Supervision Measures by Latvia. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1173>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹¹ Notification of the transposition of Framework Decisions 2008/909/JHA, 2008/947/JHA and 2009/829/JHA by Lithuania. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1532>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹² Notification by Croatia on the implementation of the Framework Decision on Transfer of prisoners. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1386>. Tikrinta: 2020-07-01.

4. PAMATINIO SPRENDIMO 2008/947 ĮGYVENDINIMAS ŠALIŲ PARTNERIŲ NACIONALINIUOSE TEISĖS AKTUOSE

2008 m. lapkričio 27 d. Pamatinis sprendimas 2008/947 įsigaliojo 2008 m. gruodžio 16 d. Pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 25 straipsnio 1 punktą ES šalys narės turėjo taikyti reikiamas priemones tam, kad iki 2011 m. gruodžio 6 d. įvykdytų Pamatinio sprendimo 2008/947 reikalavimus.

Latvijoje Pamatinis sprendimas 2008/947 įgyvendintas į BPK su 2012 m. gegužės 24 d. pakeitimais, įsigaliojusiais 2012 m. liepos 1 d. Pakeitimai numato tvarką tiek tuo atveju, jei Latvija vykdo, t. y., stebi, kitoje ES šalyje narėje pritaikytą laisvės atėmimui alternatyvią bausmę ar pritaikytas probacijos priemones, tiek tuo atveju, jei iš Latvijos į kitą ES šalį narę vykdyti siunčiama pritaikyta laisvės atėmimui alternatyvi bausmė ar išpareigojimas. Kaip anksčiau minėta, BPK 16 skyriuje „Užsienio valstybės sprendimų pripažinimas ir bausmių vykdymas“ numatyta tvarka užsienio valstybės (įskaitant kitas ES šalis nares) sprendimams pripažinti ir bausmėms vykdyti, ir 17 skyriuje „Latvijoje priteistos bausmės vykdymas užsienio valstybėje“ numatyta tvarka Latvijoje priteistai bausmei vykdyti užsienio valstybėje (įskaitant kitas ES šalis nares). Kiekvienas minėtas skyrius prasideda skirsniu (t. y., 69 skirsnis „Bendrosios taisyklės užsienio valstybėje priteistai bausmei vykdyti Latvijoje“ ir 77 skirsnis „Bendrosios taisyklės, susijusios su Latvijoje priteistos bausmės vykdymu užsienio valstybėje“), numatančiu bendrąsias ES šalių narių bendradarbiavimo taisykles ir pagrindinius principus. Pamatinio sprendimo 2008/947 taisyklės dėl su laisvės atėmimu nesusijusių bausmių ir probacijos priemonių įgyvendintos BPK 76 skirsnyje „Užsienio valstybėje numatytos teisių apribojimo bausmės ir Europos Sąjungos šalyje narėje priimto nutarimo dėl alternatyvių sankcijų vykdymas Latvijoje“. Pamatinio sprendimo 2008/947 taisyklės dėl Latvijos Respublikoje priimto nutarimo dėl alternatyvių sankcijų siuntimo vykdyti į ES šalį narę tvarkos įgyvendintos BPK 81 skirsnyje „Latvijoje priimto nutarimo dėl turtinio pobūdžio priteisimo, nutarimo dėl turto konfiskavimo ir nutarimo dėl alternatyvių sankcijų vykdymo Europos Sąjungos šalyje narėje“. Taikant BPK teisės normas pirmiausia turi būti taikomi skirsniai, numatantys bendrąsias taisykles (t. y. 69 skirsnis „Bendrosios taisyklės užsienio valstybėje priteistai bausmei vykdyti Latvijoje“ ar 77 skirsnis „Bendrosios taisyklės, susijusios su Latvijoje priteistos bausmės vykdymu užsienio valstybėje“), vėliau skirsniai, numatantys specialias taisykles (76 skirsnis „Užsienio valstybėje numatytos teisių apribojimo bausmės ir Europos Sąjungos šalyje narėje priimto nutarimo dėl alternatyvių sankcijų vykdymas Latvijoje“ ar 81 skirsnis „Latvijoje priimto nutarimo dėl turtinio pobūdžio priteisimo, nutarimo dėl turto konfiskavimo ir nutarimo dėl alternatyvių sankcijų vykdymo Europos Sąjungos šalyje narėje“).

Kaip minėta anksčiau, kalbant apie Pamatinio sprendimo 2008/909 įgyvendinimą, Pamatinis sprendimas 2008/947 taip pat tiek Lietuvoje, tiek Kroatijoje įgyvendintas specialiu įstatymu. Kroatijoje Pamatinis sprendimas 2008/947 įgyvendintas „Akte dėl teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose su ES šalimis narėmis“, įsigaliojusiam 2013 m. liepos 1 d. Lietuvoje Pamatinis sprendimas 2008/947 įgyvendintas „Įstatyme dėl Europos Sąjungos teismų sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo“, įsigaliojusiam 2015 m. balandžio 1 d., taip pat įvykdyti kiti pakeitimai Lietuvos Baudžiamojo proceso kodekse, Baudžiamajame kodekse ir Bausmių vykdymo kodekse.

Šalių partnerių deklaracijos

Panašiai, kaip nurodyta anksčiau, kalbant apie Pamatinio sprendimo 2008/909 įgyvendinimą, ryšium su Pamatinio sprendimo 2008/947 įgyvendinimu Šalys partnerės, Pamatiniame sprendime 2008/947 numatytais atvejais, pateikė deklaracijas, siekdamos nurodyti ir patikslinti konkrečios Pamatinio sprendimo 2008/947 taisyklės taikymo tvarką Šalyje partnerėje.

Kompetentingos įstaigos

Pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 1 punktą kiekviena ES šalis narė, būdama sprendimą priėmusi ar sprendimą vykdanči valstybė, informuoja Tarybos generalinį sekretoriatą apie tai, kuri įstaiga ar įstaigos, vadovaujantis jos teisės aktais, yra kompetentingos pagal Pamatinį sprendimą 2008/947.

Deklaracijoje apie Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 1 punktą Latvija pranešė, kad kompetentinga įstaiga yra apylinkės (miesto) teismas, o centrinės įstaigos funkcijas vykdo Latvijos Respublikos teisingumo ministerija¹³.

Lietuva deklaracijoje Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 1 punktą pranešė, kad tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą vykdanči valstybė, kompetentingos įstaigos, pripažįstančios kitų ES šalių narių kompetentingų įstaigų siūstus sprendimus, kuriais priteistos bausmės, nesusijusios su laisvės atėmimu, ir probacijos nutarimus, yra apylinkių teismai. Tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą vykdanči valstybė, probacijos tarnybos yra kompetentingos įstaigos, vykdančios kitų ES šalių narių kompetentingų įstaigų siūstus sprendimus, kuriais numatyta bausmė, nesusijusi su laisvės atėmimu, ar probacijos nutarimus. Kai Lietuva yra sprendimą priėmusi valstybė, apylinkių teismai yra tos kompetentingos įstaigos, kitai ES šaliai narei siunčiančios sprendimus, kuriais priteistos bausmės, nesusijusios su laisvės atėmimu, ar probacijos nutarimus¹⁴.

Pagal Kroatijos deklaraciją dėl Pamatinio sprendimo 2008/947 3 straipsnio 1 punkto teismo įstaiga, kompetentinga gauti, pripažinti ir vykdyti sprendimus ir probacijos nutarimus, numatytus probacijos priemonėms ir alternatyvioms sankcijoms stebėti, yra konkrečios apygardos teismas. Sprendimus ir probacijos nutarimus, numatytus probacijos priemonėms ir alternatyvioms sankcijoms stebėti, priima kompetentingi teismai pagal Kroatijos valstybinius teisės aktus¹⁵.

¹³ Implementation of Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions - Information provided to the General Secretariat. Prieinama: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/Probation/ImplementanProbationNov16.PDF. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁴ Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁵ Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390>. Tikrinta: 2020-07-01.

Probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų tipai

Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 2 punkte numatyta, kad kiekviena ES šalis narė informuoja Tarybos generalinį sekretoriatą apie tai, kurias probacijos priemones ir alternatyvias sankcijas, išskyrus minėtas 1 punkte, ji pasiruošusi stebėti.

Latvija pripažins tik tas probacijos priemones, kurios numatytos Latvijos baudžiamosios teisės aktuose. Lietuva pateikė deklaraciją apie Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 2 punktą, pranešdama, kad Lietuva pripažins ir vykdys probacijos priemones ir alternatyvias sankcijas, minėtas Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 punkte¹⁶. Kroatija pateikė deklaraciją apie Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 2 punktą, nurodydama, kad vietinės kompetentingos įstaigos, remdamosi pripažinta užsienio valstybės probacijos priemone ar alternatyvia sankcija, ryšium su nuteistuoju asmeniu, vykdys tik tokiu pobūdžio probacijos priemones ir alternatyvias sankcijas, kokios numatytos Kroatijos Respublikos baudžiamosios teisės aktuose. Kroatijoje pagal stebimo nuteistojo asmens pareigas sudarytas laisvai prieinamas priemonių sąrašas, kuriame yra ir (bet ne tik) Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 punkte numatytos priemonės¹⁷.

Abipusis baudžiamumas

Pamatinio sprendimo 2008/947 10 straipsnio 4 punkte numatyta, kad kiekviena ES šalis narė, priimdama Pamatinį sprendimą 2008/947 ar vėliau, Tarybos generaliniam sekretoriatui pateikdama deklaraciją gali pranešti, kad netaikys 10 straipsnio 1 punkto, kuriame išdėstyti nusižengimai, apibrėžti valstybiniuose teisės aktuose, kurie, netikrinant jų abipusio baudžiamumo, yra pagrindas pripažinti sprendimą ir, atitinkamu atveju, probacijos nutarimą ir stebėti probacijos priemonę ir alternatyvią sankciją, jei sprendimą priėmusioje valstybėje jie baudžiami laisvės atėmimu ar su laisvės atėmimu susijusia priemone, kurios maksimali trukmė yra mažiausiai treji metai.

Tik Lietuva pateikė deklaraciją apie Pamatinio sprendimo 2008/947 10 straipsnio 4 punktą, nurodydama, kad jos kompetentingos įstaigos netaikys Pamatinio sprendimo 2008/947 10 straipsnio 1 punkto visiems šiame punkte minėtiems nusižengimams¹⁸.

Kalba

Pamatinio sprendimo 2008/947 21 straipsnyje numatyta, kad Pamatinio sprendimo 2008/947 priėmimo metu ar vėliau kiekviena ES šalis narė deklaracijoje, kurią deponuoja Tarybos generaliniame sekretoriате, nurodo, kad ji priims vertimą į kitas – vieną ar keletą – Europos Sąjungos įstaigų oficialias kalbas.

Atsižvelgdama į tai, kas minėta anksčiau, Latvija pateikė deklaraciją apie Pamatinio sprendimo 2008/947 21 straipsnį, pranešdama, kad priims dokumentus latvių kalba. Lietuva deklaracijoje apie Pamatinio sprendimo 2008/947 21 straipsnį nurodo, kad priims sprendimą, kuriuo numatyta bausmė, nesusijusi su laisvės atėmimu, ar kitos ES šalies narės kompetentingos įstaigos išduotą probacijos tik tada, jei patvirtinantis dokumentas bus išverstas į lietuvių kalbą¹⁹. Kroatija deklaracijoje apie Pamatinio sprendimo 2008/947 21

¹⁶ Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania.

Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁷ Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁸ Notification of the implementation of the Council Framework Decision on Probation Decisions by Lithuania. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1682>. Tikrinta: 2020-07-01.

¹⁹ Implementation of Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation

straipsnį nurodo, kad kompetentinga teismo įstaiga vykdys užsienio valstybės nutarimą, jei minėtasis nutarimas ir visi patvirtinantys dokumentai bus išversti į kroatų kalbą. Skubiais atvejais abipusiškumo principo (*condition of reciprocity*) pagrindu bus priimtas vertimas į anglų kalbą²⁰. Pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 21 straipsnį kompetentingi Kroatijos teismai nereikalauja nutarimo vertimo į kroatų kalbą, tik patvirtinančio dokumento vertimo į kroatų kalbą. Jei Kroatijos teismui nutarimui priimti reikalinga papildoma informacija, šis teismas susisieks su kompetentinga sprendimą priėmusios valstybės įstaiga tam, kad gautų paaiškinimus. Jei Kroatijos teismui reikalingas nutarimo vertimas, tai galioja tik nutarimui dėl įkalinimo, o ne pagrindo išdėstymui.

Aktualus Pamatinio sprendimo 2008/947 įgyvendinimo statuso ir pateiktų deklaracijų apibendrinimas prieinamas čia: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?l=EN&CategoryId=37.

measures and alternative sanctions - Information provided to the General Secretariat. Prieinama: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejnupload/Practical_info/Probation/ImplementionProbationNov16.PDF. Tikrinta: 2020-07-01.

²⁰ Notification by Croatia of the implementation of the Framework Decision on Probation Decisions. Prieinama: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1390>. Tikrinta: 2020-07-01.

5. VEIKLOS, KURIĄ TURI ATLIKTI SPRENDIMĄ PRIĖMUSI IR SPRENDIMĄ VYKDANTI VALSTYBĖ PAGAL PAMATINĮ SPRENDIMĄ 2008/909 IR NACIONALINIUS TEISĖS AKTUS, PRAKTINIO PRITAIKYMO PROBLEMATIKOS, SPRENDIMŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS NUORODOS

Veikla, kurią turi atlikti Šalys partnerės, kai jos yra sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančios valstybės, pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir nacionalinius teisės aktus, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*), nurodytos tolesniuose poskyriuose.

5.1. Latvija

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Latvija yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir BPK, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje.

Svarbu nurodyti, kad tiek siunčiant, tiek gaunant prašymus dėl sprendimo, kuriuo numatyta laisvės atėmimo bausmė, vykdymo perėmimo, vienas fundamentalių kriterijų, vertinamų tiek TM, tiek teisme yra atsižvelgimas į nuteistojo asmens civilines teises per socialaus racionalizavimo prizmę. Praktiškai tai pasireiškia vertinant nuteistojo asmens ryšį su sprendimą vykdančia valstybe, atsižvelgiant į šiuos kriterijus: kalba, šeima, pilietybė, darbas ir t. t.

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Latvijoje priteistą laisvės atėmimo bausmę vykdyti kitoje ES šalyje narėje		
1.	Latvijos teismo pasiūlymas TM, prašymas dėl Latvijoje priteistos laisvės atėmimo bausmės vykdymo kitoje ES šalyje narėje. TM pradeda patikrinimą tiek nuteistojo ar jo atstovo prašymu, tiek savo, ES šalies narės ir įkalinimo įstaigos iniciatyva.	BPK 808 straipsnis, 809 straipsnio pirma ir antra dalis, 823 straipsnis BPK 825 straipsnio pirma dalis
	Tuo atveju, jei pasiūlymą teikia Latvijos teismas, šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Latvijos teismas ne visada siunčia pasiūlymą TM dėl Latvijoje priteistos laisvės atėmimo bausmės vykdymo kitoje ES šalyje narėje. <i>Atitinkamai Latvijos teismui patartina sekti ir kontroliuoti bausmės vykdymą, ypač atvejais, kai baudžiamosios bylos medžiagoje</i>	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	<i>yra informacijos, kad nuteistas yra už Latvijos teritorijos.</i> - Latvijos teismo pasiūlymuose pateikta ne visa informacija. Pateiktos informacijos trūkumas iš esmės vilkina proceso pradžią – Latvijoje priteistos laisvės atėmimo bausmės vykdymą kitoje ES šalyje narėje. <i>Siekiant išvengti proceso pradžios vilkinimo, patariama į pasiūlymą įtraukti BPK 678 straipsnyje ir BPK 809 straipsnio antroje dalyje nurodytą informaciją / dokumentaciją.</i> Tuo atveju, jei pasiūlymą teikia nuteistas asmuo ar jo atstovas, šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Siekdama patikrinti nuteistojo ar jo atstovo prašyme pateiktą informaciją, TM pradeda patikrinimą, reikalaudama informacijos iš teismo ir įkalinimo įstaigos. BPK nenumato, kokių terminu turėtų būti atliekama patikra, tačiau nurodo, kad, jei gautas prašymas ir TM mano, kad galioja BPK 823 straipsnyje nurodytos taisyklės, specialios formos pažymėjimą reikia paruošti per 10 dienų (BPK 809 straipsnio trečia dalis). Reikia paminėti, kad 10 dienų skirta pasiūlymui patikrinti, o ne specialios formos pažymėjimui paruošti. Gavus prašymą, patikrinimas gali trukti ilgiau kaip 10 dienų. - Patikrinimo proceso pradžios laiką gali vilkinti nuteistojo asmens atstovo pateikti netiksliai suformuoti dokumentai, pavyzdžiui, nepateiktas nuteistojo asmens atstovo įgaliojimas. <i>Atitinkamai patartina pateikti kaip įmanoma tikslesnę informaciją siekiant, kad TM nedelsdama galėtų pradėti ir vykdyti patikrinimo procesą.</i> Ryšium su įkalinimo įstaigos iniciatyva nurodoma, kad: - Įkalinimo vietų valdyba apibendrina ES piliečių laisvės atėmimo bausmių vykdymą Latvijos kalėjimuose. Pagal BPK 819 straipsnio pirmą dalį įkalinimo įstaigos administracija per 10 dienų po to, kai gauna teisėjo įsakymą dėl sprendimo vykdymo, informuoja Latvijoje nuteistą užsienietį ar asmenį, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta nėra Latvijoje, apie šio asmens teisę pareikšti pageidavimą vykdyti bausmę savo pilietybės ar nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje. Nuteistajam paaiškinama, kokios yra asmens perdavimo vykdyti bausmę juridinės pasekmės. <i>Patariama nuteistiesiems ES piliečiams pateikti informaciją apie galimybę vykdyti bausmę savo pilietybės ES šalyje narėje, pavyzdžiui, pateikiant bukletus, prieinamus čia: https://www.euopris.org/wp-content/uploads/2019/12/FD909-Leaflight.pdf, https://steps2.euopris.org/wp-content/uploads/2016/07/Annex-4.10.-Workstream-2.2-Offender-Handbook.pdf.</i>	
2.	TM išnagrinėja ir patikrina pasiūlymą per 10 dienų ir apie rezultatus informuoja teisimą, kuris kreipėsi su pasiūlymu. Jei galioja sąlyga prašyti, kad Latvijoje priteista bausmė būtų vykdoma	BPK 809, 823 ir 825 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	kitoje ES šalyje narėje, TM užpildo specialios formos pažymėjimą.	
3.	Specialios formos pažymėjimą ES šalis narė siunčia kartu su sprendimu ir nuteistojo nuomone. Apie sprendimo ir pažymėjimo siuntimą ES šaliai narei TM praneša pasiūlymo ar prašymo teikėjui.	BPK 825 straipsnio šešta dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Tuo atveju, jei: - Nuteistasis asmuo įvykdo laisvės atėmimo bausmę Latvijoje, tuomet nuteistajam asmeniui išduodamas specialios formos dokumentas apie nuteistojo asmens informavimą apie sprendimo ir pažymėjimo siuntimą atitinkamai Europos Sąjungos šaliai narei. - Nuteistasis asmuo yra kitoje Europos Sąjungos šalyje narėje, tuomet prie pažymėjimo pridedamas specialios formos dokumentas apie nuteistojo asmens informavimą apie sprendimo ir pažymėjimo siuntimą atitinkamai Europos Sąjungos šaliai narei.	
4.	Po to, kai gauta informacija iš ES šalies narės apie jos priimtą nutarimą ryšium su šiai šaliai atsiųstą sprendimą ir specialios formos pažymėjimą, TM praneša apie tai prašymo teikėjui, teismui, kuris kontroliuoja visišką sprendimo įvykdymą, nuteistajam, taip pat jo atstovui atvejais, kai prašymą pateikė šis atstovas.	BPK 825 straipsnio septinta dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad daugeliu atvejų ES šalys narės nutarimų, susijusių su nusiųstu sprendimu ir specialios formos pažymėjimu, nepriima Pamatiniame sprendime 2008/909 numatytais terminais. TM pagal galimybes siunčia priminimus ES šalims narėms, jei numatytu terminu negauta informacija apie kitos ES šalies narės priimtą nutarimą. <i>Atitinkamai patariama ir kitoms susijusioms šalims, pavyzdžiui, teismui, kuris kontroliuoja sprendimo vykdymą, sekti numatytos bausmės vykdymą.</i>	
5.	Jei kita ES šalis narė pritaria bausmės vykdymui, TM Valstybinei policijai paveda susitarus su atitinkama ES šalimi nare, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dienos, kai ši šalis narė priėmė galutinį nutarimą dėl sprendimo pripažinimo ir bausmės vykdymo, perduoti asmenį jai.	BPK 829 straipsnio pirma dalis
6.	Gavusi informaciją apie bausmės įvykdymą TM informuoja teismą ir bausmės vykdymo įstaigą.	BPK 812 straipsnio antra dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Praktikoje pastebima, kad labai retai kita ES šalis narė informuoja TM apie bausmės įvykdymą. <i>Patartina gavus teismo, kontroliuojančio sprendimo vykdymą, prašymą, TM pareikalauti informacijos apie bausmės įvykdymą iš kitos</i>	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
geroji praktika	<i>šalies narės.</i>	
Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Latvijoje		
1.	teisingumo ministerija, gavusi kitos ES šalies narės nutarimą dėl laisvės atėmimo bausmės ir specialios formos pažymėjimą, per 10, o jei medžiagos apimtis didelė, per 30 dienų išnagrinėja juos BPK 754 straipsnyje numatyta tvarka.	BPK 754 ir 778 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje Latvija, remiantis Pamatinio sprendimo 2008/909 taisyklėmis, gauna specialios formos pažymėjimą, jo vertimą į latvių kalbą ir sprendimą kitos ES šalies narės kalba (be vertimo į latvių kalbą. Pamatinis sprendimas 2008/909 numato, kad būtinas tik specialios formos pažymėjimo vertimas į latvių kalbą, bet praktikoje įprasta, kad Latvijos teismams į latvių kalbą išverčiamas ir kitos ES šalies narės sprendimas, nors specialios formos pažymėjime jau yra tikslai ir visa informacija apie kitos ES šalies narės sprendimą. TM siunčia sprendimą Latvijos Respublikos Teismų administracijai vertimui užtikrinti. Po sprendimo vertimo gavimo visa dokumentacija siunčiama kompetentingam Latvijos teismui įvertinti.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	<i>Kadangi sprendimo vertimas prailgina bylos nagrinėjimą, patartina Latvijos teismams pasitikėti specialios formos pažymėjime pateikta informacija, remiantis tarpusavio pripažinimo principu. Tuo atveju, jei atsiranda skirtumų tarp valstybių nustatant bausmes, arba byla yra sudėtinga, sprendimą vykdanči valstybė gali prašyti ES šalies narės užtikrinti viso sprendimo vertimą į latvių kalbą.</i>	
2.	Po prašymo patikrinimo TM medžiagą siunčia apylinkės (miesto) teismui nutarimui dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir bausmės vykdymo Latvijoje priimti, apie tai informuodama Europos Sąjungos šalį narę.	BPK 754 straipsnio ketvirta dalis ir 778 straipsnis
3.	Apylinkės (miesto) teismo teisėjas per 30 dienų raštiškame procese išnagrinėja užsienio valstybės prašymą dėl šioje užsienio valstybėje priteistos bausmės vykdymo. Tuo atveju, jei kitos ES šalies narės pateiktos informacijos nepakanka, TM ar teismas, tarpininkaujant TM, gali pareikalauti papildomos informacijos ar dokumentų, numatydamas jų pateikimo terminą.	BPK 759 straipsnio pirma dalis BPK 754 straipsnio penkta dalis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Yra atvejų, kai Latvijos teismas, nereikalaudamas papildomos informacijos, priima nutarimą dėl atsisakymo pritarti pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo. <i>Patartina Latvijos teismui rūpestingiau nagrinėti šios kategorijos bylas ir, tuo atveju, jei yra abejonių, visuomet naudotis galimybe pareikalauti papildomos informacijos. To nepadarius gali būti pažeistos nuteistojo asmens žmogaus teisės.</i> - Latvijos teismai gana dažnai, gavę kitos ES šalies narės prašymą – sprendimą, kuriuo numatyta laisvės atėmimo bausmė – sprendimo nepripažįsta ir neįvykdo BPK 759 straipsnyje nurodytu terminu – per 30 dienų. <i>Latvijos teismams patartina nutarimą priimti BPK nurodytu terminu.</i> Papildomai nurodoma, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 12 straipsnyje numatyta, kad per 90 dienų reikia išspręsti klausimą dėl pritarimo perimti asmenį toliau vykdyti laisvės atėmimo bausmę. Pamatinio sprendimo 2008/909 15 straipsnyje numatyta, kad per 30 dienų turi įvykti fizinio asmens perėmimas.	
4.	Apylinkės (miesto) teismo teisėjas, įvertinęs vykdymo sąlygas ir atmetimo priežastis, per 30 dienų priima vieną iš šių nutarimų:	BPK 775 ir 776 straipsnis
4.1.	Nutarimas dėl pritarimo pripažinti sprendimą ir vykdyti užsienio valstybėje priteistą bausmę	BPK 759, 774, 775, 776 ir 779 straipsnio pirma ir antra dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Praktikoje Latvijos teismai neteisingai formuluoja teismo nutarimą. Latvijos teismai praktikoje priima, pavyzdžiui: ▪ nutarimą patenkinti kitos ES šalies narės įstaigos prašymą ir perimti nuteistąjį asmenį bausmę vykdyti Latvijoje; ▪ nutarimą pripažinti prašymą ir perimti pilietį bausmę vykdyti Latvijoje; ▪ nutarimą pripažinti kitos ES šalies narės sprendimą ir perimti vykdyti šiame sprendime nuteistam asmeniui priteistą laisvės atėmimo bausmę. <i>Pagal BPK 759 straipsnį Latvijos teismas turi priimti nutarimą dėl pritarimo pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę.</i> - Latvijos teismai labai dažnai nepateikia kitos ES šalies narės prašomo specialios formos pažymėjimo j) punkte nurodytos informacijos, dėl to gali būti pažeistos nuteistojo asmens žmogaus teisės. Pildydamos Pamatinio sprendimo 2008/909 specialios formos pažymėjimo j) punktą, kitos ES šalys narės dažnai nurodo, kad nori gauti informacijos iš sprendimą vykdančios valstybės apie sprendimą vykdančios valstybės teisės aktų nuostatus, taikomus	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	pagal nuteistojo asmens priešlaikinį ar lygtinį paleidimą, priešlaikinio ar lygtinio paleidimo periodo pradžią ir pabaigą. <i>Latvijos teismams patartina pateikti specialios formos pažymėjime nurodytą / reikalaujamą informaciją prieš nutarimą dėl pritarimo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą, nes neretai pasitaiko atveju, kai kitos ES šalies narės priešlaikinio lygtinio paleidimo sąlygos yra palankesnės nei Latvijoje. Šiais atvejais kitos ES šalys narės, gaudamos informaciją apie asmens lygtinį paleidimą ir matydamos, kad sąlygos Latvijoje yra mažiau palankios, gali atšaukti prašymo vykdymą.</i> Priešingu atveju, neatšaukus prašymo vykdymo, gali būti pažeistos nuteistojo asmens teisės į laisvę (Europos žmogaus teisių konvencijos 5 straipsnis).	
4.2.	Nutarimas dėl atsisakymo pripažinti sprendimą ir vykdyti užsienio valstybėje priteistą bausmę	BPK 759, 774, 775, 776 ir 779 straipsnio pirma ir antra dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Praktikoje Latvijos teismai neteisingai formuluoja teismo nutarimą. Latvijos teismai praktikoje priima, pavyzdžiui, nutarimą atmesti kitos ES šalies narės prašymą ir neperimti nuteistojo asmens vykdyti bausmę Latvijoje. <i>Pagal BPK 759 straipsnį Latvijos teismas turi priimti nutarimą dėl atsisakymo pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę</i> - Latvijos teismas nurodo, kad iš specialios formos pažymėjimo ir prie jo pridėtos medžiagos nėra suprantamas nutarimo dėl laisvės atėmimo bausmės turinys, jos priėmimo ir įsigaliojimo data, nesuprantama, ar nutarimas išvis yra pridėtas. Teismas priima nutarimą atsisakyti pripažinti kitos ES šalies narės sprendimą ir vykdyti priteistą bausmę Latvijoje. <i>Patartina šiuo atveju Latvijos teismui elgtis pagal BPK 779 straipsnio antrą dalį, kurioje numatyta, kad teismas gali atidėti nutarimo dėl laisvės atėmimo nuosprendžio pripažinimo ir vykdymo priėmimą, jei specialios formos pažymėjimas turi trūkumų ar neatitinka sprendimo, ir numatyti terminą, iki kurio šį pažymėjimą Europos Sąjungos šalis narė turi patikslinti. Latvijos teismui patartina nurodyti adekvatų terminą papildomai informacijai pateikti, atsižvelgiant į laiką, būtiną dokumentams persiųsti ir išversti (minimalus terminas – 3 mėnesiai).</i> - Latvijos teismai dažnai, gavę kitos ES šalies narės prašymus, juos vertina BPK 70 skirsnio tvarka ir priimtuose nutarimuose dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimus remiasi BPK 754 straipsnyje nurodytomis atsisakymo priežastimis. <i>Gavus kitos ES šalies narės prašymą, jį reikėtų įvertinti pagal BPK 71 skirsnį, ir priimtuose nutarimuose dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimus reikėtų naudoti BPK 776 straipsnyje nurodytas atsisakymo priežastis.</i>	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
5.	Šios lentelės 4 punkte minėtas nutarimas nėra apskundžiamas ir apie priimtą nutarimą teisėjas praneša kitoje ES šalyje narėje nuteistajam asmeniui ir, tarpininkaujant TM, kitaip ES šaliai narei ir joje nuteistajam asmeniui, jei jis yra šioje šalyje. Kartu su pranešimu apie šios lentelės 4 punkte minėtą nutarimą dėl pritarimo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą (BPK 760 straipsnio pirma dalis) teisėjas informuoja kitoje ES šalyje narėje nuteistąjį asmenį ir prokurorą apie teisę per 10 dienų nuo pranešimo gavimo dienos pateikti prieštaravimus prieš Latvijoje vykdomos bausmės numatymą raštiškame procese, pateikti atmetimą teisėjui, pateikti nuomonę apie Latvijoje vykdomą bausmę, taip pat apie nutarimo prieinamumo dieną. Europos Sąjungos šalyje narėje nuteistojo asmens perėmimas vyksta šio įstatymo 768 straipsnyje numatyta tvarka.	BPK 759 straipsnio trečia dalis BPK 760 straipsnio ketvirta dalis BPK 779 straipsnio trečia dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Latvijos teismai, priimdami nutarimą dėl pritarimo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą, tuo pačiu metu nusiųs Valstybinei policijai prašymo atlikti asmens perėmimą, todėl prailginamas asmens perėmimo procesas. <i>Latvijos teismas kartu su nutarimu dėl pritarimo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą Valstybinei policijai turi nusiųsti užduotį atlikti nuteistojo asmens perėmimą iš kitos ES šalies narės. Kai asmuo perimtas, Latvijos teismas siunčia pranešimą apie teisę pateikti prieštaravimus per 10 dienų.</i> - BPK 779 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta, kad Europos Sąjungos šalyje narėje nuteistojo asmens perėmimas vyksta BPK 768 straipsnyje numatyta tvarka. BPK 768 straipsnio pirmojoje dalyje numatyta, kad priėmęs BPK 759 straipsnio pirmos dalies 1 punkte minėtą nutarimą ir gavusi užsienio valstybės sutikimą perduoti šioje valstybėje nuteistą asmenį laisvės atėmimo bausmę vykdyti Latvijoje, teismas Valstybinei policijai, suderinusi su atitinkama valstybe, paveda perimti asmenį. Po užsienio valstybėje nuteisto asmens perkėlimo į Latviją apie tai nedelsiant pranešama teismai ir asmuo nugabenamas į tardymo izoliatorių, kol priimamas nutarimas dėl Latvijoje vykdomos bausmės skyrimo. BPK 768 straipsnis apibrėžia užsienio valstybės (ne ES šalies narės) nuteistojo asmens perėmimą. Pamatinis sprendimas 2008/909 nenumato ES šalies narės galutinio sutikimo gavimo iki asmens fizinio perdavimo / perėmimo proceso pradžios. Praktikoje Latvijos teismai dažnai laukia galutinio sutikimo, tačiau ES šalys narės nėra įsipareigojusios pateikti tokio	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
sprendimai ir geroji praktika	sutikimo. Tokiu būdu dėl neišbaigto teisinio reglamentavimo vėluojamas procesas. ES šalies narės nuteistojo asmens perėmimo atveju nėra būtina gauti galutinį sutikimą prieš asmens fizinio perdavimo / perėmimo proceso pradžią.	
6.	Po šios lentelės 4 punkte minėto nutarimo priėmimo teisėjas Latvijoje vykdomą bausmę numato raštiškame procese, jei tam neprieštaruoja kitoje ES šalyje narėje nuteistasis asmuo ir prokuroras.	BPK 760 straipsnio pirma dalis ir 779 straipsnio pirma dalis
7.	Nutarimas dėl kitoje ES šalyje narėje numatytos bausmės vykdymo tęsimo ir vykdomos bausmės dalies numatymo Latvijoje.	BPK 779 straipsnio pirma dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad nutarime dėl kitoje ES šalyje narėje numatyto bausmės vykdymo tęsimo ir vykdomos bausmės dalies numatyto Latvijoje nenurodoma, nuo kurio laiko Latvijoje reikėtų pradėti skaičiuoti vykdomą bausmę. <i>Patartina nutarime numatyti, nuo kada Latvijoje reikėtų pradėti skaičiuoti vykdomą bausmę.</i>	
8.	Teismas šios lentelės 7 punkte minėtą nutarimą perduoda vykdyti.	BPK 634 straipsnio ketvirta dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad Įkalinimo įstaigų valdyba reikalauja teismo nutarimo nuorašo dėl bausmės su pastaba apie teisėtą įsigaliojimą. <i>Patartina atitinkamai įstaigai nusiųsti nutarimo nuorašą su pastaba apie įsigaliojimą, iškart po nutarimo įsigaliojimo.</i>	
9.	Apie šios lentelės 7 punkte minėtą nutarimą pranešama nuteistajam asmeniui, TM, kitos ES šalies narės kompetentingai įstaigai.	—
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad Latvijos teismai nutarimą siunčia be pastabos apie teisėtą įsigaliojimą. <i>Patartina atitinkamam asmeniui ir / ar įstaigai nusiųsti nutarimo nuorašą su pastaba apie įsigaliojimą, iškart po nutarimo įsigaliojimo.</i>	
10.	Gavusi teismo pranešimą TM informuoja atitinkamą ES šalį narę apie bausmės vykdymo pabaigą.	BPK 763 straipsnio antros dalies 5 punktas
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad BPK 763 straipsnio antros dalies 5 punkte nurodytos informacijos Latvijos teismas beveik niekada nesuteikia. <i>Latvijos teismams patartina suteikti informaciją apie bausmės vykdymo pabaigą.</i>	

5.1.1. Kazusai, susiję su Pamatiniu sprendimu 2008/909

Kazuso esmė: du ES šalių narių sprendimai dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo Latvijoje, susiję su tuo pačiu asmeniu

Susijusios ES šalys narės: Švedija, Latvija, Belgija

1. Švedijos prašymas dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo – Asmuo A (Latvijos pilietis)

Latvija priėmė nutarimą dėl sutikimo pripažinti ir vykdyti Švedijos teismo sprendimą

Asmuo A įvykdė bausmę Latvijoje ir buvo išleistas
(gyvenamosios vietos adresas nežinomas)

2. Belgijos prašymas dėl sprendimo vykdymo tam pačiam asmeniui A

- Teismas konstatavo, kad priešlaikinio paleidimo lygtinai sąlygos Belgijoje geresnės nei Latvijoje

Latvijos teismas neturi pagrindo paskelbti asmens paiešką Latvijos teritorijoje be Belgijos kompetentingos įstaigos pareikšto prašymo dėl laikino asmens įkalinimo

Latvijos teismo elgesys

1. Latvijos teismas informuoja Belgijos kompetentingą įstaigą apie Latvijos priešlaikinio lygtinio paleidimo sąlygas ir pareikalauja pateikti nuomonę apie prašymo priėmimą / atmetimą
2. Latvijos teismas informuoja Belgiją, kad asmuo įvykdė laisvės atėmimo bausmę pagal Švedijos sprendimą ir buvo išlaisvintas iš įkalinimo; gyvenamosios vietos adresas nežinomas

ARBA

3. Latvijos teismas priima nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti Belgijos teismo sprendimą, remdamasi tuo, kad Belgijoje yra palankesnės priešlaikinio lygtinio paleidimo sąlygos, atsižvelgiant į asmens žmogaus teisę į laisvę pagal Europos Žmogaus teisių konvencijos 5 straipsnį ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių Chartijos 5 straipsnį (su sąlyga, kad asmuo nepareiškė nuomonės dėl bausmės vykdymo Latvijoje)

Belgijos reakcija

4. Laukiama Belgijos atsakymo dėl prašymo vykdyti atšaukimą ryšium su tuo, kad Belgijoje priešlaikinio lygtinio paleidimo sąlygos yra palankesnės
5. Gali būti, kad Belgija pateiks prašymą dėl asmens laikino įkalinimo, ko pagrindu Latvijos teismas galės paskelbti asmens paiešką Latvijoje.

Kazuso esmė: ES šalis narė nusprendė dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo Latvijoje, asmuo yra Latvijoje

Susijusios ES šalys narės: Nyderlandai, Latvija

1. Nyderlandų prašymas perimti sprendimą, kuriuo numatyta laisvės atėmimo bausmė, vykdyti Latvijos teritorijoje (asmuo yra Latvijoje)

Ar Nyderlandai prašo laikino asmens įkalinimo?

BPK 780 straipsnis – Jei Europos Sąjungos šalyje narėje nuteistas Asmuo yra Latvijoje, šis asmuo sulaikomas, jam taikomas Laikinas įkalinimas ir saugumo priemonės šio įstatymo 770, 771 ir 772 straipsnyje numatyta tvarka ir terminu.

- 1) BPK 770 straipsnio tvarka TM elgesys ryšium su asmens sulaikymu
- 2) BPK 771 straipsnio trečia dalis – Laikiną įkalinimą gali taikyti ir teisėjas, nagrinėjantis prašymą dėl užsienio valstybėje priteistos laisvės atėmimo bausmės vykdymo, jei yra pagrindo laikyti, kad joje nuteistasis asmuo vengs teismo.

Teisėjas atidėjo nutarimo dėl Nyderlandų sprendimo pripažinimo ir vykdymo priėmimą, nes Nyderlandų kompetentingos įstaigos paprašė papildomos informacijos dėl specialios formos pažymėjime pateiktos netikslios ir trūkstamos informacijos. → Nyderlandai pateikė papildomos informacijos.

BET

Teismas pakartotinai paprašė Nyderlandų kompetentingos įstaigos patikslinti informaciją, nurodydamas **vieno mėnesio** terminą informacijai pateikti.

*Pamatinio sprendimo 2008/909 9 straipsnio 1 punkto a) papunktis numato, jei 4 straipsnyje minimas patvirtinantis dokumentas yra nepilnas ar visiškai neatitinka sprendimo ir nėra pataisytas sprendimą vykdančios valstybės kompetentingos įstaigos numatytu **priimtiniu terminu**, sprendimą vykdančios valstybės kompetentinga įstaiga gali atsisakyti pripažinti sprendimą ir vykdyti bausmę.*

Numatytasis teismo terminas – vienas mėnuo – nėra priimtinas terminas, nes numatant terminą papildomai informacijai pateikti, būtina atsižvelgti į šiuos kriterijus:

- dokumentų paruošimo / nusiuntimo / gavimo trukmė,
- dokumentų vertimo užtikrinimo trukmė.

Nyderlandai nespėjo per vieną mėnesį įvykdyti Latvijos teismo reikalavimo, todėl teismas priėmė nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti Nyderlandų kompetentingos įstaigos sprendimą Latvijos teritorijoje.

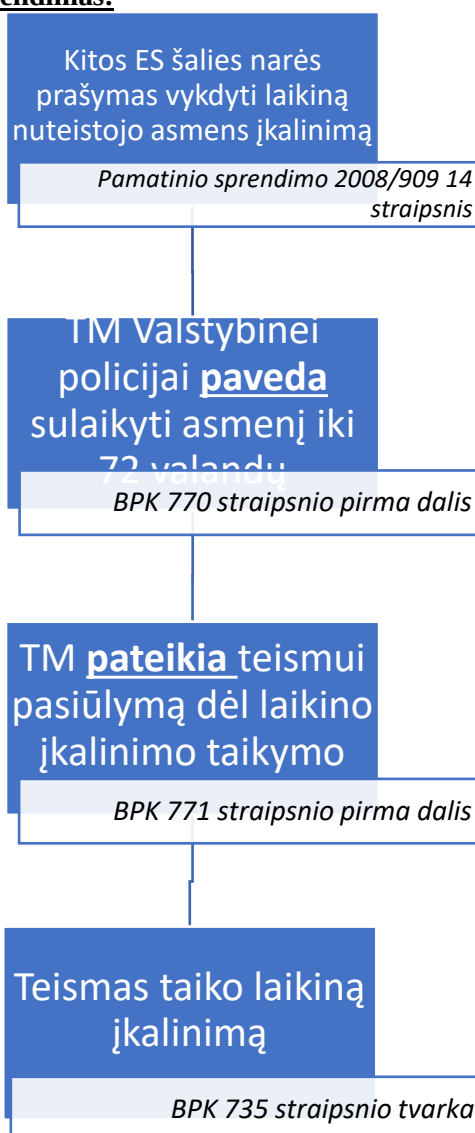
5.1.2. Informacinio pobūdžio paaiškinimas dėl saugumo priemonės taikymo

Informacinio pobūdžio paaiškinimas TM ir Latvijos teismo veiksams, jei pripažįstant kitos ES šalies narės sprendimą, nuteistasis yra Latvijoje.

Kriterijai nuteistojo asmens laikinam įkalinimui užtikrinti:

- nuteistasis asmuo yra Latvijoje;
- gautas kitos ES šalies narės prašymas ar ketinimas prašyti laisvės atėmimo bausmės vykdymo Latvijoje;
- laikino įkalinimo užtikrinimas:
 - o **vyksta prieš** sprendimo ir patvirtinančio dokumento gavimą, arba
 - o **prieš** nutarimo dėl pripažinimo ir vykdymo priėmimą.

Schematiškas veiklos sprendimas:

Jei kita ES šalis narė prašė vykdyti laikiną įkalinimą **iki** sprendimo ir patvirtinančio dokumento siuntimo, TM **informuoja** atitinkamą ES šalį narę apie laikino įkalinimo taikymą ir **prašo** per 18 dienų pateikti sprendimą ir patvirtinantį dokumentą (BPK 770 straipsnio trečia dalis).

5.2. Lietuva

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Lietuva yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir Lietuvos Respublikos įstatymą dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo (toliau – Įstatymas), taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje.

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
Tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Lietuvoje priteistą laisvės atėmimo bausmę vykdyti kitoje ES šalyje narėje		
1.	Lietuvos teismas siunčia specialios formos sertifikatą ES šaliai narei kartu su sprendimu ir nuteistojo asmens nuomone. Apie sprendimo ir sertifikato siuntimą ES šaliai narei Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija informuoja pasiūlymo ar prašymo pateikėją.	BPK 342 straipsnis Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo (toliau – Įstatymas) 23 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Vykdančioji įstaiga pateikia teismui specialios formos sertifikatą ir atitinkamus dokumentus. Specialios formos sertifikate nurodo informaciją apie nuteistojo asmens sutikimą siųsti sprendimą kitai ES šaliai narei. Teismas gali prašyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos atlikti konsultacijas su kita ES šalimi nare.	
2.	Po to, kai kita ES šalis narė informuoja apie savo nutarimą dėl sprendimo ir šiai šaliai nusiųstą specialios formos sertifikatą, teismas praneša nuteistajam asmeniui, vykdančiajai įstaigai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir kitoms institucijoms, įgyvendinančioms nuteistojo asmens perdavimą, jei asmuo yra Lietuvoje (t. y. Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras).	Įstatymo 24 straipsnio 1 dalis ir 12 straipsnio 2 dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pabrėžtina, kad dažnai ES šalys narės nepriima nutarimų dėl nusiųstų sprendimų ir specialios formos sertifikatų Pamatinio sprendimo 2008/909 numatytais terminais. Kiek įmanoma, <i>atitinkamas teismas siunčia priminimą ES šalims narėms, jei numatytu terminu nėra gauta informacijos apie kitos ES šalies narės nutarimą.</i> Dažnai nežinomi siuntėjai (jei naudojamasi e. paštu) automatiškai blokuojami.	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	<i>Glaudesnį bendradarbiavimą galima laikyti galimu sprendimu, kuris padėsintų įstaigas elgtis pagal procedūras.</i>	
3.	Nuteistojo asmens perkėlimas (kurį atlieka Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras) turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo dienos, kai šalis narė priėmė galutinį nutarimą pripažinti sprendimą ir vykdyti bausmę.	Įstatymo 24 straipsnis, 12 straipsnio 3 ir 4 dalys
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Dėl nenumatytų aplinkybių gali vykti konsultacijos su kita ES šalimi narė dėl kitos datos nustatymo – šiuo atveju nuteistasis asmuo perkeliamas ne vėliau kaip 10 dienų po numatytos datos (Įstatymo 12 straipsnio 4 paragrafas).	
Tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Lietuvoje		
1.	Gavusi kitos ES šalies narės prašymą (sprendimą ir specialų sertifikatą) dėl joje numatytos bausmės vykdymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija per 5 darbo dienas nusiunčia dokumentus atitinkamam teismui.	BPK 365(5) straipsnis ir Įstatymo 7 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gali organizuoti konsultacijas sprendimą priėmusios valstybės pageidavimu, savo iniciatyva bei įvairiais atvejais, kai konsultacijos privalomos (Įstatymo 6 straipsnis).	
	Jei nuteistasis asmuo yra Lietuvoje, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija siunčia jam standartinį pranešimą, parengtą prašančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos (Įstatymo 7 straipsnis).	
2.	Apylinkės teismo teisėjas per 30 dienų raštiškai išnagrinėja užsienio valstybės prašymą dėl užsienio valstybėje priteistos bausmės vykdymo. Jei kitos ES šalies narės pateiktos informacijos nepakanka, teismas gali pareikalauti papildomos informacijos ar dokumentų, sprendimo priėmimo terminas sustabdomas, kol gaunama reikiama informacija ar dokumentai.	Įstatymo 7 straipsnis Įstatymo 8 ir 10 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Yra atvejų, kai Lietuvos teismas, nereikalaudamas papildomos informacijos, priima sprendimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo. <i>Patartina Lietuvos teismui rūpestingiau nagrinėti šios kategorijos bylas ir, tuo atveju, jei yra abejonių, visuomet naudotis galimybe pareikalauti papildomos informacijos.</i> To nepadarius gali būti pažeistos nuteistojo asmens žmogaus teisės. - Lietuvos teismai kartais, gavę kitos ES šalies narės prašymą – sprendimą, kuriuo numatyta laisvės atėmimo bausmė – sprendimo nepripažįsta ir neįvykdo BPK 759 straipsnyje nurodytu terminu – per 30 dienų, bet paprastai tai vyksta dėl įstatyme ir Pamatiniame sprendime 2008/909 numatytų priežasčių. - <i>Teismai skatinami naudotis būdais, kaip pagreitinoti pripažinimo procesą, pavyzdžiui, naudotis efektyvesnėmis bendravimo priemonėmis.</i> Pamatinio sprendimo 2008/909 12 straipsnyje numatyta, kad per 90 dienų reikia priimti sprendimą dėl pritarimo perduoti asmenį toliau vykdyti laisvės atėmimo bausmę. Pamatinio sprendimo 2008/909 15 straipsnyje numatyta, kad per 30 dienų turi įvykti fizinio asmens perdavimas. Jei išimtiniais atvejais sprendimą vykdančios valstybės įstaiga negali atsižvelgti į 90 dienų terminą, ji nedelsdama, naudodamasi bet kokiais priemonėmis, informuoja sprendimą priėmusios valstybės kompetentingą įstaigą, nurodydama vėlavimo priežastis ir numatomą laiką, kuris būtinas galutiniams sprendimui priimti. Bendradarbiavimas su kitos ES šalies narės kompetentinga įstaiga vyksta įvairiais būdais: paštu, elektroniniu paštu, faksu, telefonu, vaizdo konferencijose ir kt.	
3.	Apylinkės teismo teisėjas, įvertinęs vykdymo sąlygas ir atmetimo priežastis, per 30 dienų priima vieną iš šių sprendimų:	Įstatymo 7 straipsnis
3.1.	Sprendimas dėl užsienio valstybėje priteistos bausmės pripažinimo ir vykdymo	Įstatymo 7 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: Įstatyme aiškiai nurodyta, kad teismas priima sprendimą pripažinti sprendimą dėl laisvės atėmimo (Įstatymo 7 straipsnis). Reikia pažymėti, kad Pamatiniame sprendime 2008/909 (8 straipsnis) yra aiškiai numatyta, kad sprendimą vykdančios valstybės kompetentinga įstaiga pripažįsta sprendimą.	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Praktikoje Lietuvos teismai kartais sprendime nurodo, kad patenkina sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos įstaigos prašymą (ar Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos prašymą) ir pripažįsta sprendimą ir t. t.	
3.2.	Nutarimas dėl atsisakymo pripažinti sprendimą ir vykdyti užsienio valstybėje numatytą bausmę	Įstatymo 8 straipsnis
4.	Priėmęs 3 punkte minėtą nutarimą teismas nedelsdamas, ne vėliau kaip kitą dieną, siunčia nuteistajam, advokatui ir prokurorui nutarimo kopiją. Nutarimą galima apskųsti pagal BK 364 straipsnį (arba 405 straipsnio 6 dalį, jei nuteistasis gydomas). Po teismo nutarimo įsigaliojimo teisėjas ne vėliau kaip 3 dienas po nutarimo įsigaliojimo ar tuo atveju, jei byla grąžinama iš apeliacinės instancijos, išduoda įsakymą vykdyti sprendimą dėl laisvės atėmimo ir siunčia (kartu su nutarimo dublikatais ir sprendimu) (i) jei nuteistasis asmuo gyvena kitoje ES šalyje narėje – kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už asmens perkėlimą arba (ii) jei nuteistasis asmuo gyvena Lietuvos Respublikoje – į įkalinimo įstaigą, kur asmuo yra ar policijos įstaigą, kurios jurisdikcijoje yra nuteistasis asmuo. Kopijos siunčiamos ir prokurorui bei Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai. Europos Sąjungos šalyje narėje nuteistojo asmens perėmimas vyksta Įstatymo 12 straipsnyje numatyta tvarka.	Įstatymo 7 straipsnis Įstatymo 14 straipsnis
5.	Nutarimas vykdomas pagal BK ir Įstatymo 14 straipsnyje numatytą specifiką.	Įstatymo 14 straipsnis
6.	Už bausmės vykdymą atsakinga institucija nedelsdama, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoja kitos ES šalies narės kompetentingą instituciją.	Įstatymo 16 straipsnis

5.3. Kroatija

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Kroatija yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir Kroatijos Respublikos Aktą dėl teisinio bendradarbiavimo su ES šalimis narėmis baudžiamosiose bylose (toliau – Aktas), taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje.

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
Tuo atveju, jei Kroatija yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, numatytą Kroatijoje		
1.	Kroatijos kompetentingas teismas, išdavęs sprendimą dėl laisvės atėmimo ar su laisvės atėmimu susijusia priemone, pildo atitinkamą patvirtinantį dokumentą (sertifikatą).	Akto 7 straipsnio 3 dalis
	Kompetentingas teismas informuoja nuteistąjį asmenį apie ketinimą siųsti sprendimą į kitą ES šalį narę vykdyti.	Akto 105 straipsnio 5 dalis
	Kroatijos kompetentingo teismo išduoti nutarimai, persiunčiami kitai ES šaliai narei, išverčiami į šios valstybės oficialią kalbą ar kitą kalbą, kurią ši valstybė priima.	Akto 9 straipsnio 2 dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Pastebima, kad dažnai Kroatijos kompetentingiems teismams kyla problemų, susijusių su neatitinkančiais vertimais, nes teismai negauna oficialių ir patikrintų nuolatinio teismo vertėjo vertimų. <i>ES šalims narėms patartina siųsti dokumentų oficialų vertimą su pastaba apie vertimo atitikimą / tikslumą.</i>	
2.	Kroatijos kompetentingas teismas tiesiogiai siunčia kitai ES šaliai narei sprendimą su tikslu jį pripažinti ir vykdyti, pridėdamas atitinkamą patvirtinantį dokumentą ir anksčiau gautą nuteistojo asmens raštišką sutikimą.	Akto 105 straipsnio 1 paragrafas
	Išimties atveju nereikia gauti nuteistojo asmens sutikimo, jei sprendimas ir sertifikatas siunčiami: - ES šaliai narei, kurios pilietis yra nuteistasis asmuo ir kurioje jis gyvena; - ES šaliai narei, kurios pilietis yra nuteistasis asmuo ir į kurią nuteistąjį numatyta deportuoti įvykdžius bausmę pagal deportavimo ar išsiuntimo įsakymą, įtrauktą į sprendimą ar kitą Kroatijos kompetentingo teismo nutarimą, arba - ES šaliai narei, į kurią nuteistasis asmuo pabėgo ar grįžo kitu būdu, stengdamasis išvengti baudžiamojo	Akto 105 straipsnio 2 paragrafas

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	proceso ir iš jo išplaukiančios bausmės vykdymo.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad sertifikatas paprastai išduodamas, kai nuteistasis asmuo, vykdamas laisvės atėmimo bausmę Kroatijoje ar kuris pradės vykdyti laisvės atėmimo bausmę ir šiuo metu yra Kroatijoje, išreiškia pageidavimą ir suteikia sutikimą vykdyti laisvės atėmimo bausmę kitoje su juo susijusioje valstybėje. Prieš išduodant patvirtinantį dokumentą, jei sprendimą vykdanči valstybė nėra nuteistojo pilietybės valstybė ir jis, įvykdęs bausmę, nebus į ją išsiųstas, atsižvelgiama į keletą faktorių, pavyzdžiui, nuteistojo asmens amžius, sveikatos būklė, asmeninė, šeiminė, turtinė padėtis, taip pat galimybė sėkmingai resocializuotis ir įsitraukti į visuomenę.	
3.	Kroatijos kompetentingas teismas konsultuojasi su sprendimą vykdančios valstybės kompetentingomis įstaigomis tais atvejais, kai siunčia sprendimą su patvirtinančiu dokumentu ir nuteistojo asmens sutikimu ES šaliai narei, kurios kompetentinga įstaiga davė sutikimą siųsti sprendimą ir patvirtinantį dokumentą, jei: - ši ES šalis narė nėra nuteistojo asmens pilietybės valstybė arba - nuteistasis yra šios ES šalies narės pilietis, tačiau jis neturi gyvenamosios vietos, jei išsiuntimo ar deportavimo į šią šalį priemonė numatoma teismo nutarimo ar kitu kompetentingos Kroatijos įstaigos nutarimo po to, kai asmuo atleidžiamas nuo bausmės vykdymo.	Akto 103 straipsnio 3 dalis
4.	Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija yra centrinė įstaiga, suteikianti pagalbą Kroatijos kompetentingoms įstaigoms ir kitų ES šalių narių kompetentingoms įstaigoms kuriant kontaktus ir teismo įstaigų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ryšium su kitos ES šalies narės nutarimais. Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija įprastai dalyvauja procedūroje tam, kad įvykdytų sąlygą, išplaukiančią iš Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 3 papunkčio, ir suteikia informaciją tuo atveju, jei sprendimą priėmusi valstybė prašo sutikimo sertifikatą persiųsti į Kroatiją.	Akto 5 straipsnio 5 dalis
5.	Nuteistojo asmens perdavimas sprendimą vykdančiai valstybei turi įvykti per 30 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai nutarimas dėl Kroatijos sprendimo pripažinimo tampa galutiniu.	Akto 108 straipsnio 1 dalis
	Kroatijos kompetentingas teismas nedelsdamas	Akto 111 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
6.	informuoja sprendimą vykdančios valstybės kompetentingas įstaigas apie visus nutarimus ir priemones, kurios yra priežastis, kodėl laisvės atėmimo bausmė nebegali būti vykdoma, arba kodėl laisvės atėmimo bausmės negalima įvykdyti numatytu laiku.	
Tuo atveju, jei Kroatija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Kroatijoje		
1.	Gavęs kitos ES šalies narės sprendimą / nutarimą ir atitinkamą patvirtinantį dokumentą dėl bausmės pripažinimo ir vykdymo kompetentingas teismas pradeda pripažinimo ir vykdymo procedūrą ir <i>ex officio</i> patikrina pateiktą sprendimą ir sertifikatą pagal Akta. Sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos įstaigos priimti nutarimai vykdomi, jei šie nutarimai ir pateikta atitinkama dokumentacija yra išversta į kroatų kalbą. Išskirtiniais atvejais priimamas vertimas į anglų kalbą, vadovaujantis abipusiškumo principu (<i>condition of reciprocity</i>).	Akto 91 straipsnio 1 dalis Akto 9 straipsnio 1 dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Taikant Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 2 papunktį, kaip sprendimą vykdančiai valstybei, teismams kyla praktinio pobūdžio problema sprendimo pripažinimo procese, jei nuteistasis asmuo yra Kroatijos pilietis, bet asmuo neturi nuolatinės ar laikinos gyvenamosios vietos Kroatijoje. <i>Tokiais atvejais kompetentingas teismas pareikalauja, kad nuteistasis asmuo būtų tiesiogiai deportuotas į Kroatiją, vos tik jis atleidžiamas nuo bausmės vykdymo, remiantis deportavimo ar išsiuntimo įsakymu, įtrauktu į sprendimą ar teismo arba administracinį nutarimą, arba bet kokios kitos priemonės, vykdomos pagal sprendimą.</i> Kompetentingas teismas taip pat prašo deportavimo ar išsiuntimo įsakymo kaip papildomos dokumentacijos, jei tai būtina. Jei deportavimas ar išsiuntimas taikomas, nenurodant valstybės – Kroatijos, pagal Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 2 papunktį ir Aukščiausiojo Teismo teisminę praktiką, teismas turi atsisakyti pripažinti sprendimą ir vykdyti bausmę. Tokį veiksmą kompetentingi teismai laiko kliūtimi šiose procedūrose.	
2.	Tais atvejais, kai Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija duoda sutikimą, kad sprendimą vykdanči valstybė persiųstų Kroatijai sprendimą su nuteistojo asmens sutikimu, kuriuo numatoma laisvės atėmimo bausmė ar priemonė, susijusi su laisvės atėmimu, tam, kad jis būtų pripažintas, Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija atsižvelgia į tikslą palengvinti nuteistojo asmens socialinę reabilitaciją. Kroatijos Respublikos teisingumo ministerija, naudodamasi Probacijos tarnyba, nustato	Akto 91 straipsnio 2 dalis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	nuteistojo asmens gyvenamąją vietą ar jo šeimos gyvenamąją vietą ir tai, ar asmuo turi turto Kroatijoje, ar yra kitų atitinkamų asmeninių ar socialinių aplinkybių, siejančių asmenį su Kroatija.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Kai Kroatija yra sprendimą vykdanči valstybė, kompetentingos įstaigos atsižvelgia į sveikatos, turto, šeiminių ir turtinę padėtį, taip pat kitas esmines aplinkybes, susijusias su nuteistuoju asmeniu. Kroatija patvirtinančią dokumentą įprastai pateikia, jei nuteistasis asmuo patvirtinančio dokumento išdavimo procedūros metu yra Kroatijos Respublikos teritorijoje ir pareikalauja arba sutinka persiųsti sprendimą ir patvirtinančią dokumentą.	
3.	Kompetentingas teismas nutaria dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir vykdymo per laikotarpį, ne ilgesnį kaip 90 dienų.	Akto 93 straipsnio 1 dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Nors pripažinimo procedūra yra skubi, sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos įstaigos dažnai nepateikia papildomos informacijos ir dokumentacijos per 7 dienas / terminą, kurį numato nacionaliniai teisės aktai. Kaip sprendimą vykdanči valstybė, Kroatija dažnai susiduria su vėlavimu ir įstatyme numatytų terminų nesilaikymu, dažniausiai todėl, kad reikia prašyti papildomos informacijos ar dokumentacijos, susijusios su nutarimu. <i>Tokiais atvejais elektroniniai laiškai siunčiami keletą kartų, siekiant pagreitinoti procedūrą.</i> Negavus papildomos informacijos nutarimas priimamas, remiantis esama bylos dokumentacija. Kaip sprendimo vykdymo valstybė, Kroatija visais atvejais stengiasi veikti ypač greitai.	
4.	Kompetentingas teismas gali priimti nutarimą dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir vykdymo ar nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti užsienio valstybės sprendimą, jei įvykdomi atitinkamo nutarimo pobūdžio reikalavimai, kuriuos numato įstatymas. Kompetentingas teismas priima šiuos nutarimus sprendimo pavidalu.	Akto 93 straipsnio 1 dalis Akto 94 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Kalbant apie nepripažinimo ir nevykdymo pagrindą, iki šiol Kroatija susidūrė su visomis Akto 94 straipsnio 1 paragrafe numatytais priežastimis. Patvirtinantis dokumentas buvo nebaigtas ar akivaizdžiai neatitinka sprendimo, jis neužpildytas ar nepataisytas per terminą, ne ilgesnį kaip numatė teismas – septynias darbo dienas, taip pat neįvykdyti kriterijai, numatyti Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 1 ir 2 papunkčiuose (pilietybėm gyvenamoji vieta / deportavimas ar išsiuntimas), bausmės vykdymas prieštarautų <i>ne bis in idem</i> principui, ir veika, kuria paremtas sprendimas, nėra nusižengimas įstatymui pagal valstybinius teisės aktus.	
5.	Nuteistasis asmuo ir kompetentingas Valstybinis advokatų biuras turi teisę apskusti nutarimą dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir vykdymo per 8 dienas,	Akto 93 straipsnio 2 dalis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	skaičiuojant nuo sprendimo paskelbimo dienos. Per aštuonias dienas nuo dienos, kai šalys yra gavusios pirmosios instancijos nutarimą, jos turi teisę apskųsti Kroatijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo apygardos teismo nutarimą. Aukščiausiasis Teismas turi priimti nutarimą dėl šios apeliacijos per penkiolika dienų nuo jos gavimo dienos.	
6.	Kai kompetentingas teismas numato reikalavimus užsienio valstybės sprendimo daliniam pripažinimui, jis, prieš priimdamas nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti bausmę, susisiečia su sprendimą vykdančios valstybės kompetentinga įstaiga tam, kad būtų pasiektas susitarimas dėl dalinio užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir bausmės vykdymo, jei toks susitarimas yra įmanomas.	Akto 95 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Ryšium su daliniu sprendimo pripažinimu ir vykdymu, Kroatija taiko šį juridinį institutą tais atvejais, kai sprendimą priėmusi valstybė yra išdavusi patvirtinantį dokumentą dėl daugiau nusikalstamų veikų, ir keletas šių veikų nėra nusikalstamos veikos (pavyzdžiui, narkotikų laikymas, kas pagal Kroatijos įstatymus yra baudžiamasis nusižengimas). Daugeliu atvejų, kai vykdomas dalinis sprendimo pripažinimas ir vykdymas, buvo susisiepta su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga įstaiga ir pasiektas susitarimas dėl dalinio sprendimo pripažinimo ir bausmės vykdymo ryšium su nusikalstamomis veikomis, kurios yra nusikalstamos veikos ir dėl kurių įvykdytos pripažinimo sąlygos.	
7.	Kroatijos kompetentingas teismas atideda nutarimą dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo, jei atitinkamas patvirtinantis dokumentas nėra pabaigtas ar neatitinka pateikto sprendimo. Šiuo atveju teismas numato laikotarpį, ne ilgesnį kaip septynios darbo dienos, per kurį sprendimą priėmusi valstybė gali pateikti pakeistą ar pataisytą sertifikatą.	Akto 96 straipsnis
8.	Prieš priimdamas nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą, kompetentingas teismas susisiečia ir konsultuojasi su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga įstaiga ir, jei būtina, pareikalauja papildomų duomenų / informacijos.	Akto 94 straipsnio 3 dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Kroatijoje yra susiklosčiusių situacijų, kai ieškoma papildomų duomenų. Tokiu atveju numatomas laikotarpis, ne ilgesnis kaip septynios darbo dienos, duomenims pateikti.	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	Nors pripažinimo procedūra yra skubi, sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos įstaigos nepateikia papildomos informacijos ir dokumentacijos per septynių dienų terminą, kurį numato nacionaliniai teisės aktai. <i>Šiuo atveju elektroniniai laiškai siunčiami keletą kartų, siekiant pagreitinoti procedūrą.</i> Nepateikus papildomos informacijos nutarimas priimamas, remiantis esama bylos dokumentacija.	
9.	Kompetentingas teismas raštiškai tiesiogiai informuoja sprendimą priėmusios valstybės kompetentingą įstaigą apie priimtą nutarimą (tarp kitų sąlygų, apie kurias teismas informuoja sprendimą priėmusią valstybę, kaip numatyta Akte).	Akto 93 straipsnio 4 dalis
10.	Jei nuteistojo asmens buvimo vieta yra sprendimą priėmusioje valstybėje, šis asmuo pervežamas į Kroatiją ne vėliau kaip per 30 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai atitinkamas nutarimas tapo galutinis.	Akto 99 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Kaip sprendimą vykdanči valstybė, Kroatija yra susidūrusi su situacijomis, kai kalėjimo bausmė pakeista sprendimo pripažinimo procedūros metu ryšium su tuo, kad jos trukmė neatitiko nacionalinių teisės aktų. Pavyzdžiui, Kroatijos Respublikos baudžiamajame kodekse nenumatytas įkalinimas iki gyvos galvos, todėl Kroatijoje ši bausmė yra harmonizuota pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnį, numatant griežčiausią įkalinimo bausmę Akto 22 straipsniu.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Be to, kaip sprendimą vykdanči valstybė, Kroatija yra susidūrusi su sprendimą priėmusioje valstybėje vykdytos laisvės atėmimo bausmės laiko skaičiavimo problemomis , nes keletas sprendimą priėmusių valstybių laisvės atėmimo bausmės vykdymo laiką skaičiuoja dienomis, kas, perskaičiuojant metais ir mėnesiais, neatitinka dokumentacijos, kurią pateikė sprendimą priėmusi valstybė.	

6. VEIKLOS, KURIĄ TURI ATLIKTI SPRENDIMĄ PRIĖMUSI IR SPRENDIMĄ VYKDANTI VALSTYBĖ PAGAL PAMATINĮ SPRENDIMĄ 2008/947 IR NACIONALINIUS TEISĖS AKTUS, PRAKTINIO PRITAIKYMO PROBLEMATIKOS, SPRENDIMŲ IR GEROSIOS PRAKTIKOS NUORODOS

Veikla, kurią turi atlikti Šalys partnerės, kai jos yra sprendimą priėmusios ir sprendimą vykdančios valstybės, pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir nacionalinius teisės aktus, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*), nurodytos tolesniuose poskyriuose.

6.1. Latvija

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Latvija yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir BPK, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje:

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Latvijoje priimtą nutarimą dėl alternatyvios sankcijos siųsti vykdyti kitoje ES šalyje narėje		
1.	Jei neįmanoma vykdyti Latvijoje priimto teismo nutarimo dėl alternatyvių sankcijų, nes nuteistasis asmuo grįžo ar pateikė pareiškimą, kad pageidauja grįžti į nuolatinę gyvenamąją vietą kitoje Europos Sąjungos šalyje narėje, teismas, suformavęs sprendimą pirmojoje instancijoje, klausimą nagrinėja teismo posėdyje ir nutarimą kartu su specialios formos pažymėjimu siunčia teisingumo ministerijai. Remiantis Pamatiniu sprendimu 2008/947 ir Latvijos Respublikos norminiais aktais, kitoje ES šalyje narėje vykdyti gali būti siunčiamas ir prokuroro įsakymas dėl bausmės.	BPK 841 straipsnio pirma dalis Pamatinio sprendimo 2008/947 2 straipsnio 1 ir 5 punktas, 5 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad: - Gerąją praktiką būtų laikoma tai, kad Valstybinė probavimo tarnyba, pavyzdžiui, siūsdama pasiūlymą, informuoja teisną apie nuteistajam asmeniui numatytas probacijos priemones / įsipareigojimus lygtinės bausmės metu.	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Lietuvoje praktika tokia, kad probavimo tarnyba pateikia teismui specialios formos patvirtinančio dokumento projektą, nutarimą dėl alternatyvios sankcijos ir nuteistojo asmens prašymą, jei jis pateiktas. Teismas, priimdamas nutarimą, nurodo ir asmeniui numatytas priemones. Kroatijos teismai yra kompetentingos institucijos, priimančios nutarimą dėl probacijos priemonių taikymo nuteistajam asmeniui lygtinės bausmės metu, todėl kompetentingas teismas nutarime / sprendime nurodo nuteistajam asmeniui numatytus įsipareigojimus. - Kroatijoje prokuroro įsakymas dėl bausmės galėtų būti pripažintas pagal Akto 112 straipsnio 1 punktą ir Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 2 punktą. Kroatijoje pripažįstamas: 1) sprendimas, kuriuo priteista laisvės atėmimo bausmė ar su laisvės atėmimu susijusi priemonė, kai priteisiamas nuteistojo asmens lygtinis paleidimas, ir sprendimas, kuriuo lygtinai įvykdyta bausmė, numatyta lygtinė bausmė arba alternatyvi sankcija; 2) probacijos nutarimai; 3) atsakomybės perdavimas dėl probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų stebėjimo; 4) visi kiti kompetentingų institucijų nutarimai, susiję su nutarimais, aptartais 1–3 punktuose.	
2.	Latvijoje priimto nutarimo dėl alternatyvių sankcijų siuntimas vykdyti į kitą ES šalį narę:	BPK 841 arba 842 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad nutarime nurodomos nuteistajam asmeniui numatytos probacijos priemonės / įsipareigojimai, nes Latvijoje, pagal Latvijos bausmių vykdymo kodekso 119¹ straipsnį, tai yra Valstybinės probavimo tarnybos kompetencija. <i>Patartina Latvijos bausmių vykdymo kodekso 155 straipsnyje numatytus įsipareigojimus, kurie yra privalomi visiems lygtinai nuteistiems asmenims pagal įstatymą, nurodyti specialios formos pažymėjime.</i>	
2.1.	Siuntimas vykdyti kitai ES šaliai narei, kurioje yra nuteistojo asmens nuolatinė gyvenamoji vieta TM, gavusi iš teismo nutarimą kartu su specialios formos pažymėjimu, užtikrina pažymėjimo vertimą, paruošia informaciją apie Baudžiamajame kodekse numatytą baudžiamojo sprendimo vykdymo senatį ir siunčia šiuos dokumentus atitinkamai ES šaliai	BPK 841 straipsnis BPK 841 straipsnio penkta dalis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	narei. TM visą medžiagą vienu metu siunčia tik vienai ES šaliai narei.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad specialios formos pažymėjimas neužpildomas iki galo ir tiksliai, t. y. labai retai užpildomas specialios formos pažymėjimo g) punkto 1 papunktis, taip pat j) punkto 4 papunktis. <i>Patartina užpildyti specialios formos pažymėjimo g) punkto 1 papunktį, t. y. suteikti visą ir tikslią informaciją apie veikos faktus ir aplinkybes, esmę, juridinę klasifikaciją, pavyzdžiui, blanke nurodant / įklįjuojant ištrauką iš atitinkamo Latvijos Respublikos Baudžiamojo kodekso straipsnio, taip pat atkreipti dėmesį į specialios formos pažymėjimo j) punkto 4 papunktį.</i>	
2.2.	Siuntimas vykdyti kitai ES šaliai narei, kuri nėra nuolatinė nuteistojo asmens gyvenamoji vieta TM, gavusi iš teismo nutarimą kartu su specialios formos pažymėjimu, užtikrina pažymėjimo vertimą, paruošia informaciją apie Baudžiamajame kodekse numatytą baudžiamojo sprendimo vykdymo senatį ir siunčia šiuos dokumentus atitinkamai ES šaliai narei BPK 841 straipsnyje numatyta tvarka.	BPK 842 straipsnis BPK 842 straipsnio penkta dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad specialios formos pažymėjimas neužpildomas iki galo ir tiksliai, t. y. labai retai užpildomas specialios formos pažymėjimo g) punkto 1 papunktis, taip pat j) punkto 4 papunktis <i>Patartina užpildyti specialios formos pažymėjimo g) punkto 1 papunktį, t. y. suteikti visą ir tikslią informaciją apie veikos faktus ir aplinkybes, esmę, juridinę klasifikaciją, pavyzdžiui, blanke nurodant / įklįjuojant ištrauką iš atitinkamo Latvijos Respublikos Baudžiamojo kodekso straipsnio, taip pat atkreipti dėmesį į specialios formos pažymėjimo j) punkto 4 papunktį</i>	
3.	Esant būtinybei gali būti pareikalauta papildomos informacijos, pavyzdžiui: 1) informacijos apie nuteistojo (probuojamojo) asmens išipareigojimus probacijos metu; 2) prašymo pateikti informaciją / papildyti specialios formos pažymėjimą ir kitos papildomos informacijos.	—
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad kai kurios ES šalys narės, reikalaujamos pateikti papildomos informacijos, numato terminą, iki kurio reikia pateikti informaciją. Dažnai terminas nėra adekvatus, todėl Latvija iš savo pusės negali suspėti paruošti būtinus dokumentus.	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	<i>Patartina:</i> 1) <i>ES šalims narėms numatyti adekvatų terminą papildomai informacijai pateikti, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:</i> <i>- dokumentų nusiuntimo laikas;</i> <i>- dokumentų vertimo paruošimo laikas;</i> <i>- dokumentų paruošimo laikas.</i> 2) <i>Latvijos teismams atsižvelgti į ES šalių narių numatytą adekvatų terminą ir pateikti tikslią papildomą informaciją.</i>	
4.	Jei siunčiamas prašymas dėl numatytos alternatyvios sankcijos vykdymo kitoje ES šalyje narėje ir gautas šios šalies sutikimas, TM informuoja apie tai paraiškos teikėją ir teismą, kuris kontroliuoja sprendimo vykdymą, nuteistąjį, taip pat jo atstovą tais atvejais, kai šis atstovas pateikė prašymą.	BPK 812 straipsnio pirma dalis
5.	Gavusi kitos ES šalies narės informaciją dėl bausmės vykdymo pabaigą TM informuoja apie tai teismą ir bausmės vykdymo įstaigą.	BPK 812 straipsnio antra dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad dažnai kitos ES šalys narės nepateikia informacijos apie Latvijos probacijos priemonių vykdymą. Atitinkamai teismui vis dėlto <i>būtų patartina kontroliuoti probacijos priemonių vykdymo eigą. Pavyzdžiui, po kurio laiko, jei ilginiui negaunama informacija iš kitos ES šalies narės, Latvijos teismas (atitinkamu atveju probacijos įstaiga) turėtų nusiųsti priminimą kitai ES šaliai narei su prašymu suteikti informacijos apie bylos vykdymo eigą.</i>	
Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Latvijoje		
1.	TM, gavusi kitos ES šalies narės nutarimą dėl alternatyvių sankcijų numatymo ir specialios formos pažymėjimą, per 10 dienų, o jei medžiagos apimtis didelė – per 30 dienų, peržiūri ir patikrina medžiagą BPK 754 straipsnyje numatyta tvarka.	BPK 754 ir 804 straipsnis
2.	Po patikrinimo TM nutarimą dėl alternatyvių sankcijų kartu su	BPK 754 straipsnio ketvirta dalis ir 804 straipsnio pirma dalis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	medžiaga nedelsdama siunčia teismui, apie tai informavusi kitą Europos Sąjungos šalį narę.	
3.	Apylinkės (miesto) teismo teisėjas per 30 dienų raštiškame procese išnagrinėja ES šalies narės prašymą dėl šioje šalyje priteistos bausmės vykdymo ir, įvertinęs sąlygas ir atmetimo priežastis, priima nutarimą dėl nutarimo dėl alternatyvių sankcijų pripažinimo ir vykdymo, atsižvelgdamas į šio įstatymo 759 ir 760 straipsniuose minimas sąlygas ir tvarką. Tuo atveju, jei kitos ES šalies narės pateiktos informacijos nepakanka, TM ar teismas, tarpininkaujant TM, gali pareikalauti papildomos informacijos ar dokumentų, numatydamas jų pateikimo terminą	BPK 750, 751, 759, 802, 803 ir 805 straipsnio pirma dalis BPK 754 straipsnio penkta dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad Latvijos teismai ne visada reikalauja papildomos informacijos, todėl Latvijos teismai priima nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą. <i>Siekiant skatinti numatytos probacijos priemonės vykdymą, Latvijos teismai privalo daug dažniau naudotis galimybe pareikalauti papildomos informacijos.</i>	
3.1.	Nutarimas dėl sutikimo pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę	BPK 759 straipsnio pirma dalis, 802 straipsnis ir 805 straipsnio pirma dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad praktikoje Latvijos teismai neteisingai formuluoja teismo nutarimą. Latvijos teismai praktikoje priima, pavyzdžiui: - nutarimą patenkinti prašymą ir perimti pilietį; - nutarimą patenkinti prašymą ir įvykdyti sprendimą. <i>Pagal BPK 759 straipsnį Latvijos teismas turi priimti nutarimą dėl pritarimo pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę (t. y. numatytas alternatyvias sankcijas).</i>	
3.2.	Nutarimas dėl atsisakymo pripažinti sprendimą ir vykdyti šalyje narėje priteistą bausmę	BPK 759 straipsnio pirma dalis, 803 straipsnis ir 805 straipsnio pirma dalis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Pagal BPK 759 straipsnį, Latvijos teismas turi priimti nutarimus dėl atsisakymo pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę (t. y. numatytas alternatyvias sankcijas).	

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
geroji praktika		
4.	Šios lentelės 3 punkte minėtas nutarimas nėra apskundžiamas, apie priimtą nutarimą teisėjas praneša kitoje ES šalyje narėje nuteistajam asmeniui ir, tarpininkaujant TM, kitai ES šaliai narei ir joje nuteistajam asmeniui, jei jis yra šioje šalyje. Kartu su pranešimu apie šios lentelės 3 punkte minėtą nutarimą teisėjas informuoja kitoje ES šalyje narėje nuteistąjį asmenį ir prokurorą apie teisę per 10 dienų nuo pranešimo gavimo dienos pateikti prieštaravimus prieš Latvijoje vykdomos alternatyvios sankcijos numatymą raštiškame procese, pateikti atmetimą teisėjui, pateikti nuomonę apie Latvijoje vykdomos alternatyvios sankcijos numatymą, taip pat apie nutarimo prieinamumo dieną.	BPK 759 straipsnio trečia dalis BPK 760 straipsnio ketvirta dalis
5.	Gavęs BPK 759 straipsnio pirmos dalies 1 punkte minėtą nutarimą teisėjas Latvijoje vykdomą bausmę numato raštiškame procese, jei tam neprieštarauja kitoje ES šalyje narėje nuteistasis asmuo ir prokuroras.	BPK 760 straipsnio pirma ir ketvirta dalis, BPK 805 straipsnio pirma dalis
6.	Teisėjas priima nutarimą dėl Latvijoje vykdomos alternatyvios sankcijos numatymo.	BPK 760, 802 ir 805 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad pasitaiko atvejų, kai Valstybinė probacijos tarnyba prašo patikslinti, nuo kada reikia atnaujinti patikrinimo laiko skaičiavimą. <i>Patartina nutarime dėl Latvijoje vykdomos alternatyvios sankcijos numatymo nurodyti, nuo kada skaičiuojamas patikrinimo laikas..</i>	
7.	Teismas šios lentelės 6 punkte minėtą nutarimą perduoda vykdyti.	BPK 634 straipsnio ketvirta dalis
8.	Apie šios lentelės 6 punkte minėtą nutarimą pranešama nuteistajam asmeniui, TM, kitos ES šalies narės kompetentingai įstaigai.	—
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima tendencija, kad nutarimai, kuriuos reikia nusiųsti kitai ES šaliai narei kaip informacija, nėra antspauduojami įsigaliojimo antspaudu. <i>Latvijos teismui patartina siunčiant nutarimus kitai ES šaliai narei pateikti informaciją apie datą, kai nutarimas įsigaliojo.</i>	
9.	Gavusi teismo pranešimą TM informuoja atitinkamą ES šalį narę	BPK 763 straipsnio antros dalies 5 punktas

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į BPK straipsnį
	apie numatytos alternatyvios sankcijos vykdymo pabaigą	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos žingsnyje pastebima, kad dažnai informacija apie probacijos / alternatyvių sankcijų vykdymo pabaigą nėra suteikiama. <i>Latvijos teismams patartina kontroliuoti nutarimo vykdymo procesą ir laiku suteikti informaciją apie kitos ES šalies narės numatytos probacijos / alternatyvių sankcijų vykdymo pabaigą Latvijos teritorijoje.</i>	

Atsižvelgiant į anksčiau nurodytą veiklą, kurią turi vykdyti sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir BPK, taip pat nuorodas į praktikos taikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*), Latvijos teismams patartina kurti bendrą teismų praktiką ryšium su probacijos / alternatyvių priemonių numatymu ir vykdymu ES šalyse narėse, paremti visos ir tikslios informacijos teikimą ES šalims narėms.

ES teismų praktika, susijusi su Pamatiniu sprendimu 2008/947

2020 m. kovo 26 d. ES teismo pirmoji kolegija paskelbė sprendimą²¹, susijusį su Pamatiniu sprendimu 2008/947 ir tuo, kad Latvijos teismai, numatydami lygtinę bausmę, teismo nutarimuose bei specialios formos pažymėjimuose nenurodo probacijos priemonių. Dėl tokios Latvijos teismų veiklos kitai ES šaliai narei nėra suprantama, kokios probacijos priemonės yra numatytos ir kokias probacijos priemones reikia vykdyti.

Taikant lygtinę bausmę pagal Latvijos Respublikos 55 straipsnį, asmeniui vienu metu taikomi ir Latvijos bausmių vykdymo kodekso 155 straipsnyje numatyti įsipareigojimai, būtini visiems nuteistiesiems lygtinai pagal įstatymą, ir nepriklausomai nuo to, ar šie įsipareigojimai nurodyti teismo sprendime ar Valstybinės probacijos tarnybos nutarime, juos reikia nurodyti specialios formos pažymėjime.

Latvijos bausmių vykdymo kodekso 155 straipsnyje numatyti privalomi įsipareigojimai atitiktų šiuos specialios formos pažymėjimo j) punkto 4 papunktyje numatytas probacijos ar alternatyvias sankcijas:

- įsipareigojimas nuteistajam asmeniui informuoti konkrečią įstaigą apie gyvenamosios vietos ar darbo vietos pasikeitimą;
- įsipareigojimas, apimantis apribojimus, susijusius su sprendimą vykdančios valstybės teritorijos palikimu;
- įsipareigojimai, susiję su gyvenimo būdu, nuolatine gyvenamąja vieta, išsilavinimu, mokymais, poilsio priemonėmis ar sąlygomis, susijusiomis su profesine veikla;
- įsipareigojimas numatytu laiku atvykti į konkrečią instituciją;
- įsipareigojimas bendradarbiauti su probacijos prižiūrėtoju ar socialinės tarnybos atstovu, kurie turi įsipareigojimų, susijusių su nuteistaisiais asmenimis.

²¹ Teismo (pirmosios kolegijos) 2020 m. kovo 26 d. sprendimas byloje C-2/19. Prieinama: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=224731&pageIndex=0&doclang=LV&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=924713>. Tikrinta: 2020-07-01.

6.2. Lietuva

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Lietuva yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdomi valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir nacionalinius teisės aktus, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje:

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
Tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Lietuvoje priimtą nutarimą dėl alternatyvios sankcijos siųsti vykdyti kitoje ES šalyje narėje		
1.	Jei nuteistasis asmuo grįžo ar pateikė prašymą, kad pageidauja grįžti į nuolatinę gyvenamąją vietą kitoje ES šalyje narėje, apylinkės teismas probacijos tarnybos teritorijoje veikia pagal probacijos tarnybos pageidavimą ar savo iniciatyva, nagrinėja bylą teismo posėdyje ir siunčia nutarimą kartu su specialios formos sertifikatu (taip pat patvirtinantį dokumentą, sertifikatą) kitos ES šalies narės kompetentingai įstaigai ar jos centrinei įstaigai, jei tokia paskirta.	Įstatymo 33, 35 ir 36 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Probacijos tarnyba teismui užtikrina specialios formos sertifikato projektą, nutarimą dėl alternatyvios sankcijos taikymo ir nuteistojo asmens prašymą, jei toks pateiktas (Įstatymo 34 straipsnis).	
2.	Teismas bylą nagrinėja žodiniame procese. Teismas pakviečia prokurorą, nuteistąjį asmenį, jei jis yra Lietuvos Respublikoje, advokatą, probacijos tarnybos atstovą. Minėtųjų asmenų nebuvimas nesulaiko proceso, jei tik teismas nelaiko minėtųjų asmenų buvimo privalomu. Priėmęs nutarimą teismas nutarimą praneša nuteistajam asmeniui ir jo advokatui, probacijos tarnybos atstovui ir prokurorui; jiems pateikiamos ir nutarimo kopijos. Teismas nutarimo kopijas nedelsiant, ne vėliau kaip kitą darbo dieną, siunčia asmenims, kurie nedalyvavo nutarimo pranešime. Nutarimą galima apsiųsti (pagal BPK 364 straipsnį).	Įstatymo 35 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
3.	Kai nutarimas dėl nutarimo siuntimo įsigalioja, sertifikatas užpildomas per 3 darbo dienas. Teismas sertifikatą kartu su nutarimu dėl numatytų sankcijų, nesusijusių su laisvės atėmimu, ar nutarimu dėl probacijos siunčia tiesiogiai kitos ES šalies narės kompetentingai institucijai ar centrinei institucijai, jei tokia paskirta. Nutarimas persiunčiamas bet kokiomis priemonėmis, suteikiančiomis galimybę persiųsti raštišką dokumentą ir kitai ES šaliai narei nustatant jo autentiškumą. Dokumentus vienu metu galima siųsti vienai ES šaliai narei. Teismas užtikrina sertifikato vertimą.	Įstatymo 36 straipsnis
4.	Kitos ES šalies narės kompetentingos įstaigos prašymu teismas ne vėliau kaip per 10 dienų persiunčia nutarimo ir / ar sertifikato originalus ar patvirtintas kopijas, taip pat nutarimo ar esminių jo dalių vertimus į anksčiau minėtą kalbą. Siųsdamas šiuos dokumentus teismas gali paprašyti suteikti informacijos apie maksimalias sankcijas, kurias būtų galima numatyti, jei asmuo vengia vykdyti sankciją.	Įstatymo 36 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Yra keletas atvejų, kai nusiuntęs sertifikatą ir nutarimą kitos ES šalies narės kompetentingai įstaigai Lietuvos teismas atgauna vykdymo teisę, nes nuteistasis asmuo neturi gyvenamosios vietos ES šalyje narėje. Viena šios situacijos priežasčių yra ta, kad probacijos tarnyba nesurinko ir nepateikė teismui informacijos kartu su pageidavimu teismui (dažnai specifinės informacijos gavimas reikalauja per daug laiko). <i>Probacijos tarnyboms ir kitų ES šalių narių kompetentingoms įstaigoms patariama glaudžiau bendradarbiauti ir dar tiksliau konsultacijose nustatyti būtiną informaciją.</i> Esama gerosios praktikos pavyzdžių, kai kitų ES šalių narių kompetentingos institucijos įsitraukia į procedūrą ir reikalauja papildomos informacijos.	
5.	Teismas, gavęs kitos ES šalies narės kompetentingos įstaigos pranešimą, kad priimtas nutarimas pripažinti ir vykdyti nutarimą	Įstatymo 37 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
	dėl sankcijos, nesusijusios su laisvės atėmimu, ar nutarimą dėl probacijos, informuoja nuteistąjį, jei jis yra Lietuvoje, ir probacijos tarnybą.	
6.	Probacijos tarnyba informuoja kitos ES šalies narės kompetentingą instituciją apie būtinybę keisti alternatyvią sankciją ar probacijos tarnybą; taip pat apie teisių vykdyti nutarimą atgavimą (jei keletą teisių apriboja Lietuvos valdžios įstaigos).	Įstatymo 38 straipsnis
Tuo atveju, jei Lietuva yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Lietuvoje		
1.	Apylinkės (miesto) teismo teisėjas raštiškame procese išnagrinėja kitos ES šalies narės prašymą dėl šioje šalyje priteistos bausmės vykdymo ir, įvertinęs vykdymo sąlygas ir atmetimo priežastis, priima nutarimą dėl nutarimo dėl alternatyvių sankcijų pripažinimo ir vykdymo. Nutarimas priimamas ne vėliau kaip per 45 dienas po kitos ES šalies narės nutarimo dėl alternatyvių sankcijų taikymo ir specialios formos sertifikato gavimo. Įstatyme numatytais atvejais teismas prieš priimdamas nutarimą laiku konsultuojasi su kitos ES šalies narės kompetentinga institucija ir prireikus per numatytą laiką pareikalauja papildomų paaiškinimų ar kitos informacijos. Jei numatytu terminu būtina informacija nėra gaunama, teismas priima nutarimą atsisakyti pripažinti nutarimą. Teismas gali prašyti kitos ES šalies narės kompetentingos institucijos pateikti papildomos informacijos ir kitose bylose. 45 dienų terminas sustabdomas ir atnaujinamas gavus pareikalautus dokumentus ir informaciją. Teismas nedelsiant, ne vėliau kaip kitą darbo dieną, nuteistajam asmeniui, advokatui, prokurorui siunčia nutarimo kopiją.	Įstatymo 26 ir 29 straipsnis Įstatymo 26, 27 ir 29 straipsnis

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Įstatymo straipsnį
	Galutinis nutarimas priimamas ne vėliau kaip 60 dienų po sprendimo ir sertifikato gavimo. Išimtiniais atvejais, jei galutinis nutarimas nėra priimamas iki vėliausio termino, teismas informuoja kitos ES šalies narės kompetentingą instituciją apie vėlavimą ir jo priežastis, taip pat apie būtiną preliminarų terminą nutarimui priimti.	
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Šiame veiklos etape pastebima, kad reikalaujama informacija ne visada gaunama.	
1.1.	Nutarimas pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę	Įstatymo 26 straipsnis
1.2.	Nutarimas atsisakyti pripažinti sprendimą ir vykdyti kitoje ES šalyje narėje priteistą bausmę	Įstatymo 26 ir 27 straipsnis
2.	Šios lentelės 1 punkte minėtą nutarimą galima apskūsti pagal BK 364 straipsnį.	Įstatymo 26 straipsnis
3.	Alternatyvi sankcija vykdoma Lietuvoje pagal Lietuvos įstatymus.	Įstatymo 31 straipsnis
4.	Po teismo nutarimo (būdai numatyti įstatyme) įsigaliojimo teisėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas tiesiogiai informuoja kitos ES šalies narės kompetentingą instituciją. Probacijos tarnyba nedelsiant, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoja kitos ES šalies narės kompetentingą instituciją apie nutarime numatytus klausimus.	Įstatymo 30 straipsnis
5.	Probacijos tarnyba praneša kitos ES šalies narės kompetentingai institucijai apie taikomos alternatyvios sankcijos vykdymo pabaigą.	Įstatymo 30 straipsnis

6.3. Kroatija

Veikla, kurią reikia atlikti, kai Kroatija yra sprendimą priėmusi ir sprendimą vykdanči valstybė, pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir Akta, taip pat nuorodos į praktinio pritaikymo problematiką, sprendimus ir gerąją praktiką (*best practice*) pateiktos lentelėje:

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
Tuo atveju, jei Kroatija yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Kroatijoje priimtą nutarimą dėl alternatyvios sankcijos siųsti vykdyti kitoje ES šalyje narėje		
1.	Kai priimamas nutarimas dėl probacijos priemonių ar alternatyvių sankcijų numatymo, jį priėmusi kompetentinga įstaiga siunčia nutarimą kompetentingam teismui su tikslu nusiųsti nutarimą sprendimą vykdančiai valstybei.	Akto 128 straipsnis
Problematika, sprendimai ir geroji praktika	Paprastai kompetentingi teismai susiduria su Pamatinio sprendimo 2008/947 taikymu kaip sprendimą priėmusi valstybė, tais atvejais, kai Kroatija pateikia patvirtinantį dokumentą pagal Akto 129 straipsnį, ir faktą, kad nuteistasis asmuo, kuriam taikoma probacijos priemonė (visais atvejais Kroatijoje taikyti viešieji darbai), yra Kroatijoje. Todėl nuteistasis asmuo prašo numatyti viešuosius darbus kitoje su juo susijusioje ES šalyje narėje, sprendimą vykdančioje valstybėje. Prieš išduodant patvirtinantį dokumentą, ypač, jei asmuo nėra sprendimą vykdančios valstybės pilietis arba jis nebus išsiųstas į ją pasibaigus probacijos terminui Kroatijoje, atsižvelgiama į keletą faktorių, pavyzdžiui, amžių, sveikatos būklę, asmenines, šeiminines ir turtines nuteistojo asmens aplinkybes, taip pat kitas atitinkamas aplinkybes, ir galimybę sėkmingai resocializuotis ir įsitraukti į visuomenę.	
2.	Teisingumo ministerija yra centrinė įstaiga, suteikianti pagalbą Kroatijos kompetentingoms įstaigoms ir kitų ES šalių narių kompetentingoms institucijoms, padėdama kurti kontaktus ir teismo institucijų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, susijusiose su kitos ES šalies narės nutarimais.	Akto 5 straipsnio 5 dalis
3.	Kompetentingas teismas nutarimą, kuriuo numatoma probacijos priemonė ar alternatyvios sankcijos, su atitinkamu sertifikatu (patvirtinančiu dokumentu) tiesiogiai siunčia sprendimą vykdančios valstybės kompetentingai institucijai tam, kad ji pripažintų ir vykdytų.	Akto 129 straipsnio 1 dalis
4.	Kroatijos teismų priimti nutarimai, kuriuos kompetentinga teismo institucija persiunčia kitai ES šaliai narei tam, kad jie būtų vykdomi, verčiami į sprendimą vykdančios valstybės oficialią kalbą arba į kitą kalbą, kurią ši valstybė priima.	Akto 9 straipsnio 1 dalis
Tuo atveju, jei Kroatija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Kroatijoje		
1.	Kai Kroatijos kompetentingas teismas gauna	Akto 115 straipsnio 1

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	užsienio valstybės sprendimą ar nutarimą, kuriuo numatytos probacijos priemonės ar alternatyvios sankcijos, ir atitinkamą sertifikatą (patvirtinantį dokumentą), jis pradeda pripažinimo ir vykdymo procedūrą ir išnagrinėja pateiktą sprendimą / nutarimą bei sertifikatą pagal įstatymą. Užsienio valstybės teismo įstaigos priimtas nutarimas vykdomas, jei šis nutarimas ir pateikta atitinkama dokumentacija yra išversta į kroatų kalbą. Išskirtiniais atvejais priimamas vertimas į anglų kalbą, vadovaujantis abipusiškumo principu (<i>condition of reciprocity</i>).	dalis Akto 9 straipsnio 1 dalis
2.	Kroatijos kompetentingas teismas priima nutarimą dėl užsienio valstybės sprendimo / nutarimo pripažinimo ir vykdymo laikotarpiu, ne ilgesniu kaip 60 dienų, jei tik teismas neatideda nutarimo (siekdamas gauti pataisytą ar pritaiktą sertifikatą iš sprendimą priėmusios valstybės) arba įrodo, kad galioja nustatytas juridinis pagrindas atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą / nutarimą pagal Akta, tokiu atveju teismas priima nutarimą dėl atsisakymo priimti ir vykdyti užsienio valstybės nutarimą.	Akto 119 straipsnio 1 dalis Akto 115 straipsnio 5 dalis
3.	Kompetentingas teismas susisieikia su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga įstaiga, prieš tai priima nutarimą dėl atsisakymo pripažinti ir vykdyti užsienio valstybės sprendimą / nutarimą.	Akto 127 straipsnio 2 dalis
4.	Kompetentingas teismas atideda nutarimo dėl užsienio valstybės sprendimo / nutarimo pripažinimo ir vykdymo, jei atitinkamas sertifikatas nėra pabaigtas ar neatitinka pateikto sprendimo. Tokiu atveju teismas numato laikotarpį, ne ilgesnį kaip 7 dienos, per kurį sprendimą priėmusi valstybė turi pateikti pritaiktą ar pataisytą sertifikatą.	Akto 116 straipsnis
5.	Nuteistasis asmuo ir kompetentingas Valstybinis advokatų biuras turi teisę apskųsti nutarimą dėl užsienio valstybės sprendimo pripažinimo ir vykdymo per 8 dienas, skaičiuojant nuo sprendimo pateikimo dienos. Aukščiausiosios instancijos teismas nutarimą dėl apeliacijos priima per 15 dienų.	Akto 119 straipsnio 2 dalis
6.	Kompetentingas teismas nedelsiant raštiškai informuoja sprendimą priėmusią valstybę apie priimtą nutarimą (tarp kitų aplinkybių, apie kurias teismas informuoja sprendimą priėmusią valstybę, kaip numatyta Akte).	Akto 125 straipsnio 1 dalis
7.	Kompetentingas teismas per 8 dienas nusiunčia	Akto 115 straipsnio 6

Eil. Nr.	Veiklos aprašas	Nuoroda į Akto straipsnį
	galutinį nutarimą kompetentingam apygardos teismui pagal Aktą. Šis apygardos teismas nutarimą siunčia kompetentingam probavimo biurui ir stebi jo vykdymą.	dalis Akto 114 straipsnio 1 dalis

7. PAMATINIŲ SPRENDIMŲ IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ TAIKymo PROCESO PROBLEMATIKA IR SPRENDIMAI

Pamatinių sprendimų 2008/909 ir 2008/947 bei nacionalinių teisės aktų taikymo procese pasireiškia problematika, pastebima taikymo procese apskritai, ir nėra taikoma konkrečiai veiklai.

Informacijos prašymas ir apsikeitimas įvairiuose proceso etapuose

Latvija

Siekiant skatinti greitesnį ir efektyvesnį tarpusavio bendradarbiavimą, tiek sprendimą priėmusiai, tiek sprendimą vykdančiai valstybei būtina reguliariai tarpusavyje bendrauti įvairiuose proceso etapuose, pavyzdžiui, prašant informacijos ar keičiantis informacija.

Praktikoje pastebima, kad dažnai teismai nepasinaudoja galimybe prašyti papildomos informacijos, apsikeisti informacija su kita ES šalimi narė, todėl atmetamas sprendimo vykdymas savo teritorijoje. Ryšium su keitimusi informacija, nurodoma, kad dažnai prašymas suteikti papildomos informacijos yra ignoruojamas, pavyzdžiui, Latvijos teismai, gavę ES šalies narės prašymą perimti laisvės atėmimo bausmę, nepateikia specialios formos pažymėjimo j) punkto 2 papunktyje reikalaujamos informacijos apie lygtinio priešlaikinio paleidimo sąlygas. Šios informacijos nesuteikimas gali sąlygoti nuteistojo asmens žmogaus teisių pažeidimą. Taip pat ES šalys narės ne visada pateikia papildomos informacijos Latvijos teismų prašymu, ir taip vilkina prašymo nagrinėjimą. Jei gavusi Latvijos teismo priminimą ES šalis narė nepateikia būtinos informacijos, Latvijos teismas gali priimti nutarimą atsisakyti pripažinti ir vykdyti ES šalies narės sprendimą.

Patartina tiek sprendimą priėmusiai, tiek sprendimą vykdančiai valstybei naudotis galimybe prašyti papildomos informacijos, keistis informacija, siekiant skatinti nuteistojo asmens socialinę reabilitaciją ir reintegraciją į visuomenę. Reikia pabrėžti, kad teismas, prieš atsisakydamas vykdyti prašymą, turi teisę atidėti nutarimo priėmimą iki tol, kol gaus papildomos informacijos. Svarbu pažymėti, kad prašydamas papildomos informacijos teismas turėtų vadovautis gerojo bendradarbiavimo principu. Reikia nurodyti, kad informaciją būtina pateikti adekvačiu terminu, t. y. atsižvelgiant į dokumento siuntimo / gavimo laiką, taip pat dokumento vertimui paruošti reikalingą laiką.

Kroatija

Kaip sprendimą vykdanči valstybė, taikydama Pamatinį sprendimą 2008/909, kompetentingiems Kroatijos teismams dažnai kyla sunkumų, susijusių su tuo, kad sprendimą priėmusios valstybės kompetentingos įstaigos per adekvatų laiką nepateikia papildomos informacijos ir dokumentacijos. Todėl Kroatija, kaip sprendimą vykdanči valstybė, dažnai susiduria su vėlavimu ir numatytų terminų nesilaikymu, dažniausiai susiklostančiu todėl, kad reikia ieškoti papildomos informacijos ar dokumentacijos, susijusios su nutarimu. Šiais atvejais elektroniniai laiškai siunčiami keletą kartų, siekiant pagreitinoti procesą. Jei papildoma informacija nepateikiama, nutarimas priimamas remiantis esama bylos dokumentacija. Kita vertus, Kroatija, kaip sprendimą priėmusi valstybė, šiais atvejais stengiasi veikti ypač greitai.

Lietuva

Galima pastebėti, kad Lietuvos teismai negauna prašomos informacijos iš sprendimą priėmusių valstybių kompetentingų institucijų, ir tai sąlygoja pratęstą sprendimo priėmimo terminą.

Pastebima ir tai, kad dažnai Lietuvos teismai priima nutarimą atsisakyti pripažinti ir vykdyti kitos ES šalies narės sprendimą dėl laisvės atėmimo bausmės vykdymo, nepaprašę papildomos informacijos ar nepriminę apie šį prašymą. Taip pat reikia pabrėžti, kad daugeliu atvejų prašymo teikėja, kompetentinga atitinkamos užsienio valstybės institucija, pateikia pranešimą, kad papildomas priminimas nereikalingas. Vis dėlto tokie ir panašūs komunikacijos trukdžiai gali prailginti nutarimo priėmimo ar atsisakymo pripažinti sprendimą laiką Lietuvos teismuose. Todėl patartina gerinti bendravimą ir bendradarbiavimą visais lygmenimis, naudojantis įvairiomis priemonėmis (tinklai, susirinkimai, mokymai ir t. t.).

Keitimosi informacija formatas

Latvija

Praktikoje pastebima, kad keitimasis informacija Pamatinių sprendimų 2008/909 ir 2008/947 bei BPK taikymo procese apskritai vyksta raštiškai, nenaudojami modernesni bendravimo formatai (pavyzdžiui, elektroninis paštas). Yra keletas išimčių, kai kuri nors susijusi šalis kviečia toliau informacija keistis elektroniškai, siekiant skatinti greitesnį ir efektyvesnį tarpusavio bendradarbiavimą, bet ir šiais atvejais nedaromos išimtys ir informacija toliau keičiamasi raštiškai.

Numatytais atvejais, pavyzdžiui, prašant / gaunant papildomą informaciją, keistis informacija patartina elektroniškai, atsižvelgiant į kitos ES šalies narės pateiktą informaciją ir keitimosi informacija galimybes.

TM pripažįsta, kad TM, vykdydama centrinės įstaigos funkcijas, tiesiogiai bendrauja su kitų ES šalių narių kompetentingomis įstaigomis, ir visais atvejais prašymai siunčiami, naudojantis Europos teisinio bendradarbiavimo tinklu. Tais atvejais, kai kyla komunikacijos problemų, TM gali naudotis kitais susisiekties kanalais, t. y. susisiekti per atitinkamos ES šalies narės centrinę įstaigą ar, atitinkamais atvejais, prašyti pagalbos, naudojantis diplomatiniais kanalais.

Kroatija

Siekdami palengvinti ir pagreitinti komunikaciją ir keitimąsi duomenimis, Kroatijos kompetentingi teismai dažnai naudojami elektroniniu paštu kaip susirašinėjimo įrankiu. Tuo atveju, jei Kroatija yra sprendimą vykdanči valstybė, teismai elektroniniu paštu informuoja sprendimą priėmusią valstybę apie visus nutarimus, priimtus sprendimo pripažinimo procedūrose, taip pat sprendimą priėmusiai valstybei pateikia pirmosios instancijos ir antrosios instancijos nutarimus paštu su lydraščiu. Galiausiai kompetentingi teismai praneša, kai nutarimai tampa galutiniais pagal nacionalinius teisės aktus.

Lietuva

Oficialus naudojimasis paštu dažnai papildomas kitomis komunikacijos priemonėmis. Lietuvos teismai bendradarbiauja su kitos ES šalies narės kompetentinga institucija, naudodamiesi įvairiomis susisiekties priemonėmis: paštu, elektroniniu paštu, faksu, telefonu, vaizdo konferencijose ir t. t. Naudojantis įvairiomis komunikacijos priemonėmis bendravimas pagreitinamas.

Keitimosi informacija reguliarumas

Latvija

Praktikoje pastebima, kad ne visada komunikacija vyksta reguliariai, kad atsakymai iš visų susijusių šalių gaunami laiku.

Tuo atveju, jei atsakymas negaunamas laiku iš kurios nors susijusios šalies, patartina:

- 1) pasinaudoti galimybe rašyti priminimus;
- 2) peržiūrėti ir / ar keisti komunikacijos kanalą, pavyzdžiui, pereiti prie bendravimo elektroniniu formatu.

Kroatija

Jei kompetentingi Kroatijos teismai yra kompetentinga įstaiga, kurios prašoma papildomos informacijos ar dokumentacijos, Kroatijos kompetentingi teismai visada stengiasi kaip įmanoma greičiau ir nedelsiant pateikti būtiną informaciją ar dokumentaciją.

Lietuva

Jei Lietuvos teismų, kurie yra kompetentingos institucijos, prašoma papildomų dokumentų ar informacijos, atsakymas pateikiamas kaip įmanoma greičiau be nepagrįsto vėlavimo. Reikia pažymėti, kad kartais dokumentų vertimas ar kitas būtinas veiksmas gali užimti šiek tiek laiko.

Su Pamatiniais sprendimai 2008/909 ir 2008/947 susijusių bylų įskaita

Pastebima, kad bylos registruojamos tiek TM, tiek teismuose, tačiau siūloma sukurti bendrą e. platformą, kurioje būtų vykdoma bylų įskaita ir būtų galima sekti informaciją apie kiekvieną bylą, pradedant prašymo pateikimu ir baigiant nutarimo priėmimu. Be to, kartu, bet ne tik, apibendrinant teismo nutarimus, būtų suteikta galimybė apibendrinti judikatūrą, atlikti judikatūros analizę, taip pat apibendrinti statistinius duomenis.

Vertimų ruošimo procesas

Pastebima, kad ir kitos ES šalims narėms kyla problemų, susijusių su vertimų į latvių kalbą ruošimu. Kaip pavyzdį galima paminėti konkretų atvejį, kai Belgijos kompetentingos institucijos negalėjo rasti vertėjo, kuris užtikrintų specialios formos pažymėjimo vertimą į latvių kalbą. Gavusi prašymą su pažadu padengti visas su dokumento vertimu susijusias išlaidas Latvija parengė vertimą. Rezultatas:

- 1) tvarkant vertimo klausimą buvo vėluojama, nes greičiau gavęs prašymo dokumento vertimą Latvijos teismas spėtų pripažinti ir vykdyti Belgijos siūstą sprendimą. Tačiau šioje byloje vertimas buvo gautas savaite po nuteistojo asmens paleidimo ryšium su sprendimo kitame baudžiamajame procese vykdymu;
- 2) Belgija padengė Latvijos išlaidas, susijusias su savo prašymu užtikrinti vertimą į latvių kalbą tik po keleto priminimų.

Vertimų kokybė

Latvija

Pastebima, kad labai dažnai dokumentų vertimo kokybė yra prasta, todėl vilkinamas bylos nagrinėjimo procesas.

Tuo atveju, jei teismas konstatuoja, kad dokumentų vertimas yra prastos kokybės, patariama:

- 1) nurodyti vertimo teikėjui, kad pateiktas dokumentų vertimas yra prastos kokybės;
- 2) pareikalauti atlikti pakartotinį vertimo patikrinimą / taisymą arba prašyti vertimo teikėjo papildomos informacijos tam, kad nebūtų vilkinamas nagrinėjimo procesas.

Taip pat, kadangi Pamatinių sprendimų 2008/909 ir 2008/947 prieduose esantys blankai (t. y. specialios formos patvirtinantis dokumentas) yra išversti į visas ES šalių narių kalbas, vertėjams patartina naudotis prieinamais oficialiai patvirtintais vertimais (Pamatinio sprendimo 2008/909 ir jo priedų vertimai prieinami čia: <https://eur-lex.europa.eu/legal->

[content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0909](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0909), Pamatinio sprendimo 2008/947 ir jo priedų vertimai prieinami čia: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32008F0947>).

Kroatija

Dažnai Kroatijos kompetentingiems teismams kyla problemų, susijusių su netinkamais vertimais, nes jie negauna oficialių ir verifikuotų nuolatinio teismo vertėjo vertimų. Savo ruožtu Kroatijos kompetentingi teismai naudoja nuolatinio teismo vertėjų paslaugomis visiems kitų šalių narių kompetentingų įstaigų dokumentams versti į tų šalių kalbas ar anglų kalbą.

Lietuva

Lietuvos teismai taip pat gauna vertimų, kurie yra nekokybiški. Kartu Lietuvos teismai naudoja vertėjų teikiamomos paslaugomis teisme (*in office*) arba vertimus perduoda versti išoriniam paslaugos teikėjui.

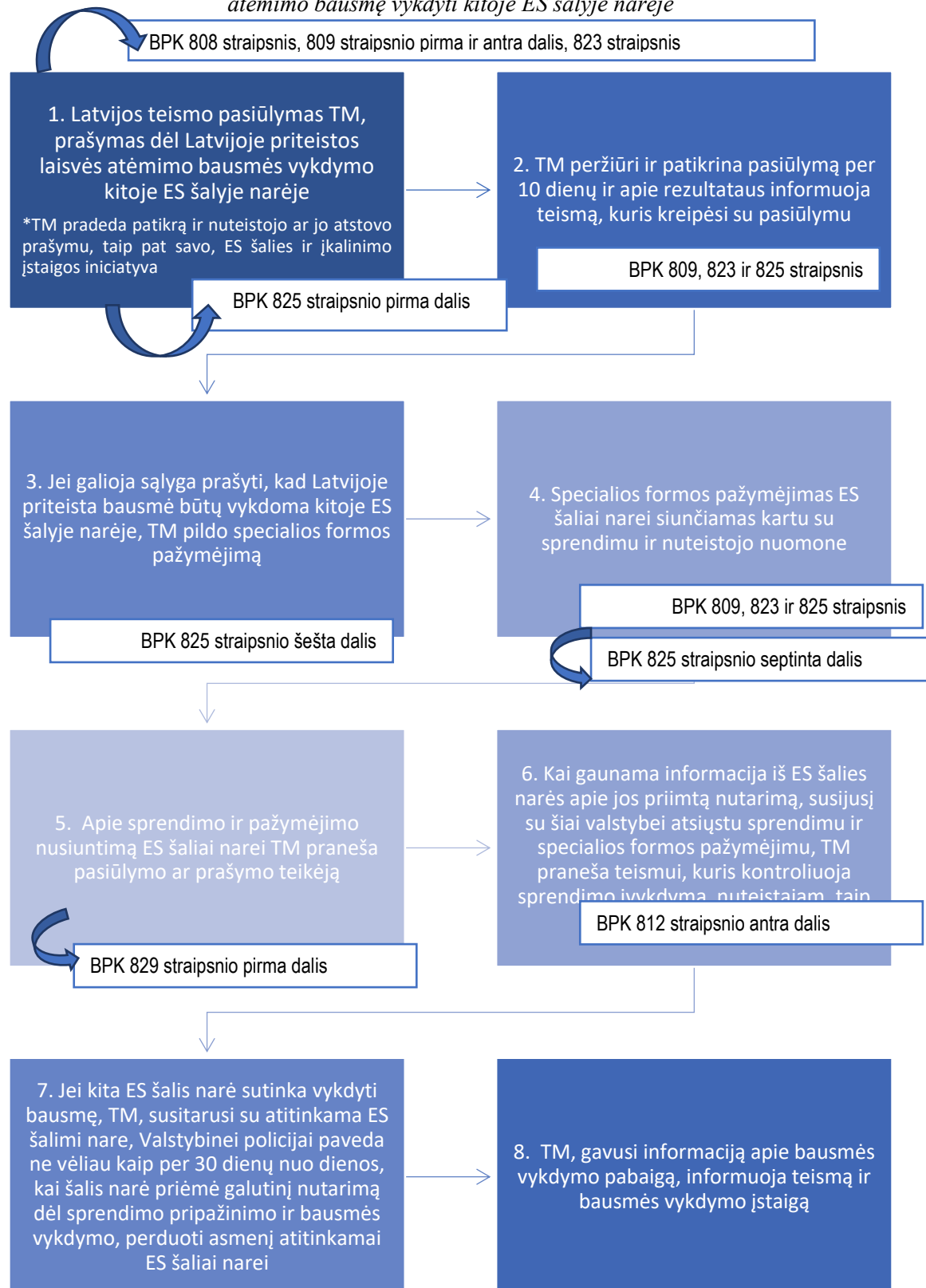
Patvirtinančio dokumento pildymas

TM, patikrinusi bylos medžiagą, užpildo / paruošia specialios formos patvirtinantį dokumentą. Yra atvejų, kai Latvijos teismas siunčia TM jau užpildytą formą, tačiau teismai to neturi daryti. Teismas pateikia pasiūlymą dėl baudmės vykdymo kitoje ES šalyje narėje, o specialios formos patvirtinantį dokumentą pildo TM.

8. APIBENDRINIMO PRIEDAI

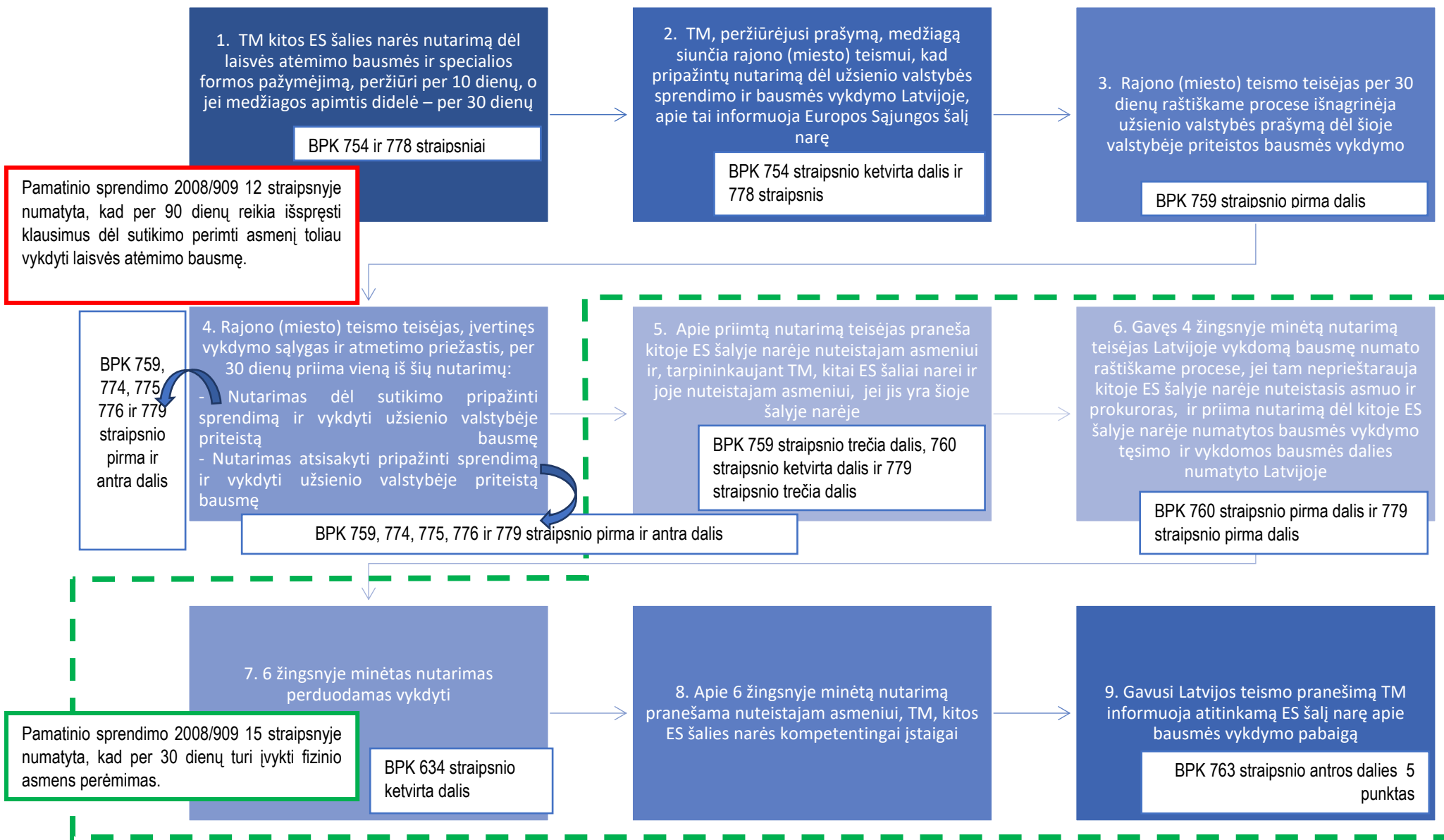
8.1. Schematiškas veiklos, kurią reikia vykdyti sprendimą priėmusiai ir sprendimą vykdančiai valstybei pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 ir BPK, pavaizdavimas

Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą priėmusi valstybė, ir būtina Latvijoje priteistą laisvės atėmimo bausmę vykdyti kitoje ES šalyje narėje

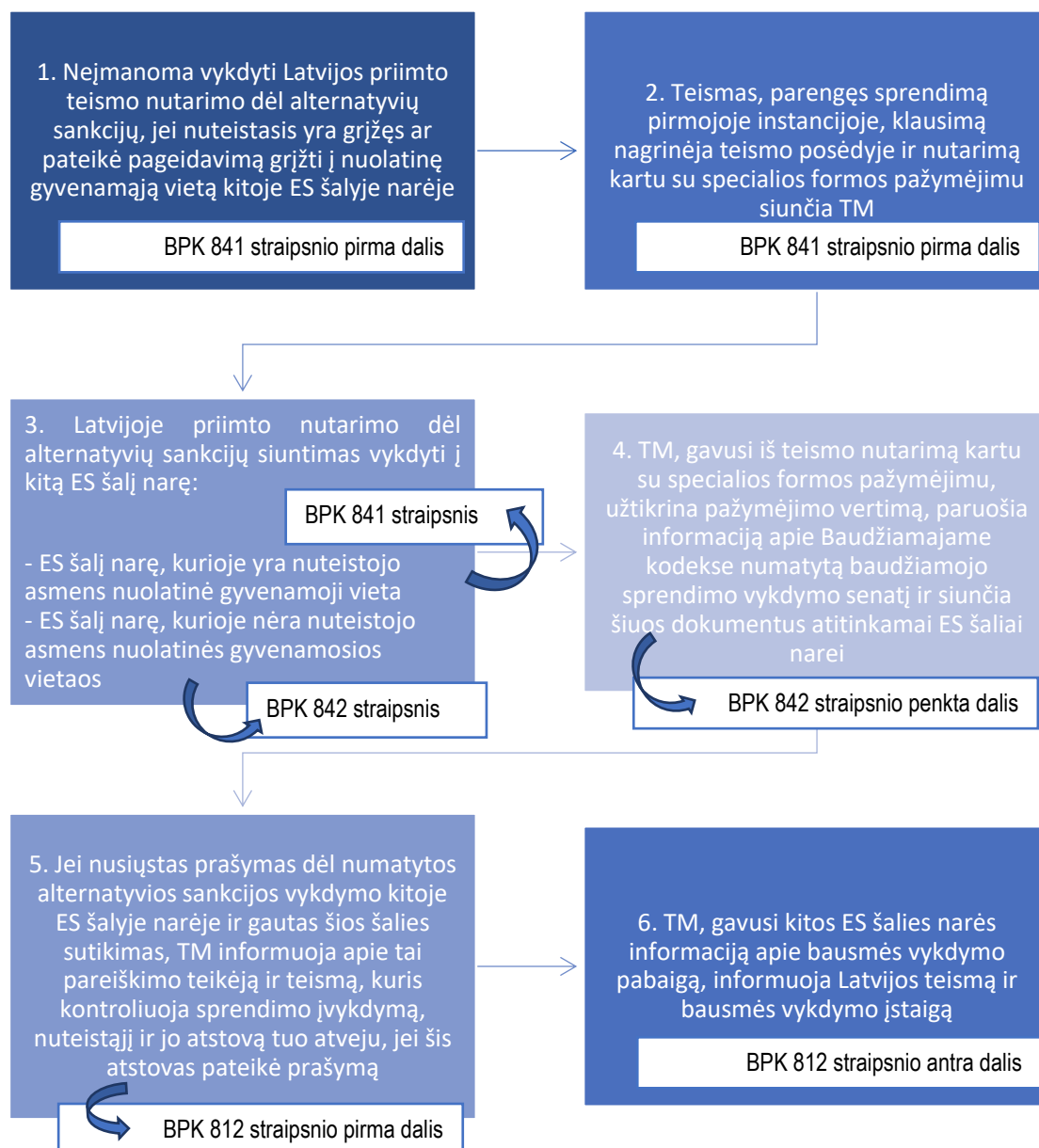
Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Latvijoje

A large rectangular area defined by a dashed red border, intended for a response. The border is composed of short red dashes. The area is empty, providing space for text or a drawing.

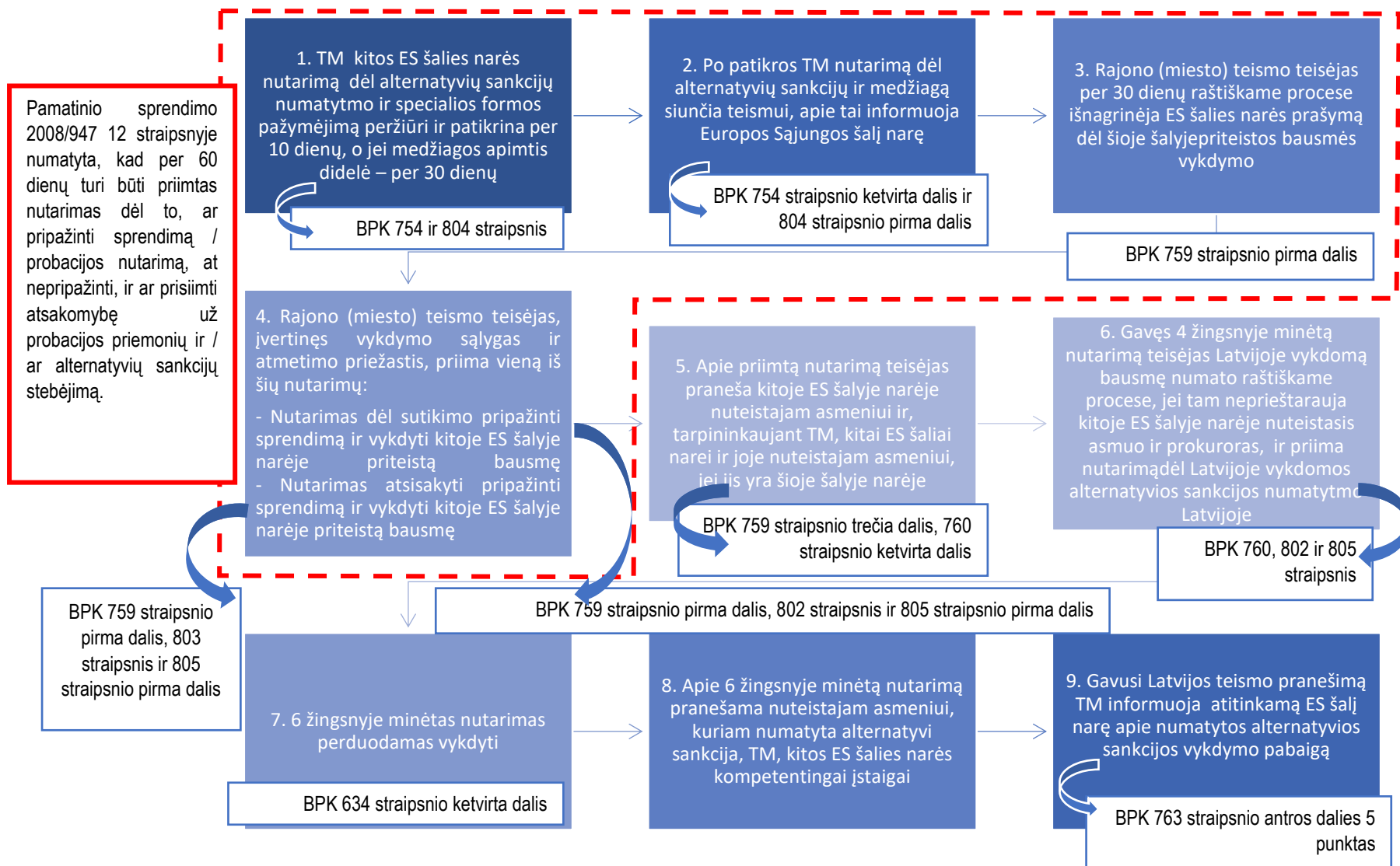

8.2. Schematiškas veiklos, kurią reikia vykdyti sprendimą priėmusiai ir sprendimą vykdančiai valstybei pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 ir BPK, pavaizdavimas

Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą priėmusi valstybė ir būtina Latvijoje priimtą nutarimą dėl alternatyvių sankcijų siųsti vykdyti į kitą ES šalį narę

Tuo atveju, jei Latvija yra sprendimą vykdanči valstybė, kuriai persiųstas kitos ES šalies narės sprendimas tam, kad jis būtų pripažintas ir vykdomas Latvijoje

8.3. Statistiniai Latvijos, Lietuvos ir Kroatijos duomenys, susiję su Pamatiniais sprendimais, apie gautus, nusiųstus ir įvykdytus prašymus dėl baudmės vykdymo 2018 ir 2019 metais

Pamatinis sprendimas 2008/909						
2018 metai						
<i>Šalis partnerė</i>	Šalių partnerių siųsti prašymai ES šalims narėms			ES šalių narių siųsti prašymai Šalims partnerėms		
	ES šalis narė, kuriai siųstas prašymas	Kiekis	Vykdymas	ES šalis narė, iš kurios gautas prašymas	Kiekis	Vykdymas
<i>Latvija</i>	Vokietija	1	-	Čekija	1	-
	Estija	6	-	Vokietija	1	-
	Airija	1	-	Danija	2	-
	Lietuva	2	-	Estija	5	-
	Jungtinė Karalystė	6	-	Suomija	3	-
				Italija	1	-
				Lietuva	7	-
				Nyderlandai	1	-
				Švedija	2	-
				Jungtinė Karalystė	8	-
	Iš viso	16	-	Iš viso	31	-
<i>Lietuva</i>	Latvija, Estija	4	-	Austrija, Belgija, Danija, Estija, Italija, Jungtinė Karalystė, Latvija, Lenkija, Nyderlandai, Prancūzija, Suomija, Švedija, Vokietija	75	65
<i>Kroatija</i>	Vokietija, Italija, Švedija, Prancūzija	3	2	Italija, Austrija, Slovakija, Vokietija, Slovėnija, Prancūzija, Vengrija	24	15

Pamatinis sprendimas 2008/909						
2019 metai						
<i>Šalis partnerė</i>	Šalių partnerių siųsti prašymai ES šalims narėms			ES šalių narių siųsti prašymai Šalims partnerėms		
	ES šalis narė, kuriai siųstas prašymas	Kiekis	Vykdymas	ES šalis narė, iš kurios gautas prašymas	Kiekis	Vykdymas
<i>Latvija</i>	Vokietija	2	1	Čekija	1	1
	Estija	3	3	Vokietija	1	1
	Ispanija	1	1	Lietuva	2	1
	Lietuva	2	2	Lenkija	1	1
	Nyderlandai	3	2			
	Lenkija	2	2			
	Jungtinė Karalystė	6	2			
	Iš viso	19	13	Iš viso	5	4
<i>Lietuva</i>	Vokietija, Latvija, Danija	5	-	Austrija, Belgija, Danija, Estija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Lenkija, Prancūzija, Suomija, Vokietija	57	38
<i>Kroatija</i>	Italija, Austrija, Vokietija, Slovėnija, Rumunija	6	2	Danija, Vokietija, Portugalija, Austrija, Švedija, Italija, Vengrija, Nyderlandai, Slovėnija, Belgija	36	32

Pamatinis sprendimas 2008/947						
2018 metai						
<i>Šalis partnerė</i>	Šalių partnerių siųsti prašymai ES šalims narėms			ES šalių narių siųsti prašymai Šalims partnerėms		
	ES šalis narė, kuriai siųstas prašymas	Kiekis	Vykdymas	ES šalis narė, iš kurios gautas prašymas	Kiekis	Vykdymas
<i>Latvija</i>	Lietuva	40 % (t. y. ~ 22)	-	Lietuva	7	-
	Estija	40 % (t. y. ~ 22)	-	Lenkija	1	-
	Nyderlandai, Vokietija, Jungtinė Karalystė	20 % (t. y. ~ 10)	-	Švedija	1	-
				Vokietija	1	-
	Iš viso	54	-	Iš viso	10	-
<i>Lietuva</i>	Lenkija, Estija, Vokietija	4	-	Ispanija, Latvija, Nyderlandai, Švedija, Vengrija, Vokietija	23	19
<i>Kroatija</i>	Vokietija, Slovėnija	2	-	Austrija, Švedija	2	2

Pamatinis sprendimas 2008/947						
2019 metai						
<i>Šalis partnerė</i>	Šalių partnerių siųsti prašymai ES šalims narėms			ES šalių narių siųsti prašymai Šalims partnerėms		
	ES šalis narė, kuriai siųstas prašymas	Kiekis	Vykdymas	ES šalis narė, iš kurios gautas prašymas	Kiekis	Vykdymas
<i>Latvija</i>	Lietuva	40 % (t. y. ~ 14)	-	Lietuva	10	-
	Estija	40 % (t. y. ~ 14)	-	Jungtinė Karalystė	1	-
	Nyderlandai, Vokietija, Jungtinė Karalystė	20 % (t. y. ~ 6)	-			
	Iš viso	34	-	Iš viso	11	-
<i>Lietuva</i>	Latvija, Estija, Vokietija	4	-	Latvija, Švedija, Ispanija	8	6
<i>Kroatija</i>	Vokietija, Slovėnija, Nyderlandai	5	-	Čekija, Slovėnija	2	1

8.4. Informacija apie dažniausiai nurodytas prašymų dėl baudmės vykdymo nepatenkinimo priežastis Latvijoje, Lietuvoje ir Kroatijoje

Latvija

Dažniausiai nurodytos prašymų dėl baudmės vykdymo nepatenkinimo priežastys pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 Latvijoje yra:

- a. nusikalstama veika sprendimą vykdančioje valstybėje nėra nusikalstama veika;
- b. baudmės vykdymo terminas yra per trumpas;
- c. iki baudmės vykdymo pabaigos nebus įmanoma perimti / perduoti asmens;
- d. remiantis žmogaus teisėmis, kitoje ES šalyje narėje priešlaikinio paleidimo sąlygos palankesnės;
- e. kita ES šalis narė po keleto priminimų nepateikia papildomos informacijos, kuri yra esminė ir būtina nutarimo priėmimo procesui.

Lietuva

Dažniausios prašymo dėl baudmės vykdymo nepatenkinimo priežastys Lietuvoje:

- a. likusi įkalinimo ar alternatyvios sankcijos trukmė trumpesnė nei 6 mėnesiai;
- b. Lietuvoje už nusikaltimą nenumatoma baudžiamoji atsakomybė (pavyzdžiui, piniginė bauda, kuri Latvijoje skiriama už vagystę, o aktyvų vertė nėra pakankami įrodymai tam, kad Lietuvoje įsigaliojusių baudžiamoji atsakomybė);
- c. įvairios probacijos prielaidos;
- d. abejonės, ar sprendimas galutinis (abejonių neišsklaido kitos ES šalies narės institucijos);
- e. nutarimas priimtas už akių, baudmės vykdymo sąlygos Lietuvoje blogesnės;
- f. trūksta papildomos informacijos (pavyzdžiui, apie deportavimo procedūrą);
- g. nepateiktas sprendimo vertimas;
- h. procesiniai klausimai, pavyzdžiui, nusikalstamos veikos vykdytojas nebuvo informuotas apie procedūrą, neišrinktas atitinkamos jurisdikcijos teismas (nedeclaruota gyvenamoji vieta; gyvenamoji vieta nedeclaruota ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija to nepatikrino ir t. t.), įkalinimo terminas mažesnis kaip 6 mėnesiai, sprendimas pripažintas kitoje ES šalyje narėje, nepakanka informacijos iš kitos ES šalies narės (trūksta informacijos, paprašius ji nesuteikiama), tapo akivaizdu, kad asmuo gyvena kitoje ES šalyje narėje.

Kroatija

Dažniausiomis prašymų dėl baudmės vykdymo nepatenkinimo priežastimis pagal Pamatinį sprendimą 2008/909 Kroatijos kompetentingas teismas (Zagrebo apygardos teismas) nurodė šias:

- a. nusikalstama veika pagal pateiktą užsienio valstybės sprendimą nėra nusikalstama veika pagal nacionalinius baudžiamosios teisės aktus, tačiau pagal nacionalinius teisės aktus tai numatyta kaip nusižengimas (ypač kalbant apie narkotinių medžiagų laikymą);
- b. nuteistasis asmuo yra Kroatijos Respublikos pilietis, tačiau asmuo neturi aktyvios gyvenamosios vietos šioje teritorijoje, ir papildomas reikalavimas, numatytas Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 2 papunktyje (Pamatinio sprendimo 2008/909 4 straipsnio 1 punkto b) papunktis) neįvykdytas, t. y. deportavimo ar išsiuntimo į Kroatijos Respubliką priemonė po asmens paleidimo iš kalėjimo baudžiamam asmeniui nenumatyta sprendimu, administraciniu nutarimu ar kita priemone,

išplaukiančia ir sprendimo. Šioje situacijoje kompetentingi teismai pabrėžia problemas, susijusias su anksčiau minėto Akto sąlygos taikymu, nes nuteistajam asmeniui taikoma deportavimo ar išsiuntimo priemonė, tačiau tuo pat metu šio asmens faktinis deportavimas į Kroatijos Respubliką po paleidimo iš įkalinimo vietos neišplaukia iš pateikto sprendimo teksto (su šia problema susijęs 2019 m. spalio 9 d. Kroatijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo sprendimas Nr. KŽ-eu-17/2019, kuriame nurodyta, kad: „... neribotas draudimas gyventi, iš esmės ar terminologine prasme, apskritai negali būti prilygintas deportavimo ar išsiuntimo priemonei, todėl bent laikinai pirmosios instancijos teismo išvada, kad visi reikalavimai dėl užsienio sprendimo pripažinimo, numatyti Akto 91 straipsnyje, yra įvykdyti, yra per ankstyva išvada. Todėl apeliacinio skundo teikėjas pagrįstai nurodo, kad šis juridškai atitinkamas faktas, susijęs su Akto 91 straipsnio 1 paragrafo 2 papunktyje numatytu papildomu reikalavimu, nėra konstatuotas tinkamu ir neskundžiamu būdu.“);

- c. Jei sprendimą priėmusi valstybė nepareikalauja Teisingumo ministerijos pritarti persiųsti sprendimą, kuriuo priteistas laisvės atėmimas ar kita su laisvės atėmimu susijusi priemonė, prie kurio pridėtas sertifikatas, arba nuteistasis asmuo nesutinka siųsti sprendimo, tas pats nuteistasis asmuo neturi nuolatinės gyvenamosios vietos Kroatijoje ir jam netaikoma deportavimo ar išsiuntimo priemonė.

TRANSLATION IS CORRECT.

Certified on September 11, 2020 (two thousand twenty).

Translation by **Marta Jurēviča**, identity code 110991-12006. Herewith I confirm that I am familiar with the article No. 300 of the criminal law of premeditated incorrect translations consequences.

Riga, Elizabetes 51, September 11, 2020 (two thousand twenty).
POLYGLOT tulkojumi Ltd. Translation agency

Marta Jurēviča

Signed with a secure electronic signature.